

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izjemi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 75 K, za pol leta 3 K, za četrt leta 1 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od petorodne pete vrste po 12 h, če se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Gautsch v stiski.

Na Dunaju, 13. febr.

Nasprotniki splošne in enake volilne pravice so neudrudno na delu, da bi strmoglavili Gautscha in z njimi vred pokopali volilno reformo. Zlasti zadnje dni so napeli vse sile in uporabljajo najrazličnejša sredstva, da dosežejo svoj smoter.

Nasprotnikov splošne in enake volilne pravice je v sedanjem parlamentu vse polno in njih moč je jako velika. Odkar je Gautsch napovedal volilno reformo, so mu ti elementi obrnili hrbet in rujejo proti njemu četudi le previdno in prikrito.

Očitni nasprotniki volilne reforme so veleposestniki in sicer tako nemško-liberalni, kakor tudi katoliško-konservativni. Dasi sta si ti frakciji veleposestnikov od nekdaj močno v laseh, sta zdaj pozabila na svoje staro nasprotje in hodita roko v roki z namenom, onemogočiti Gautscheva projekt.

Z njim hodi tudi poljski klub. Sicer se demokratična frakcija tega kluba zavzema za splošno in enako volilno pravico, ali v klubu reprezentira ta frakcija le še preveč znatno manjšino, dočim je klubova večina odločna nasprotnica splošne in enake volilne pravice. O Gautschevem načrtu za volilno reformo seveda ne da Gališki toliko zastopnikov, kolikor jih jej gre po številu prebivalstva, da bo Gališka prikrajšana in naravno je torej, da bodo Poljaki s podvojeno energijo poskušali preprečiti tako reformo.

Nemške stranke so glede volilne reforme razdeljene. Odkritostno se ne zavzema za splošno in enako volilno pravico nobena nemška stranka. Tudi krščanski socialci ne. Vse nemške stranke bi volilno reformo najraje preprečile, ako bi se ne bale posledic. Strah pred volilci, zlasti strah, da bi se volilna reforma eventualno okotirala — ta je Nemce razdelil. Eni delajo kakor bi bilo prijatelji volilne reforme in jim je le na tem, da izposlušajo za Nemce kar mogoče

mandatov, drugi pa direktno nasprotujejo volilni reformi in ne prikrivajo, da jo bodo poskušali onemogočiti. Taki navidezni prijatelji volilne reforme so krščanski socialci in nemški nacionalci; prvi bi radi uresnili volilno pravico s tem, da bi jo imel le tisti, kdor gotovo vrsto let v kakem kraju prebiva, kar je z ozirom na menjavanje delavcev v industrijskih krajih največjega pomena; drugi hočejo za nemške kraje izprežati kolikor mogoče mandatov. Nemški liberalci, ki se večinoma rekrutirajo iz Češke, pa nasprotujejo volilni reformi z ljuto silo. Zadnjič so celo zagrozili, da jo na vsak način preprečijo, če bi se spremenilo sedanje razmerje med številom nemških in nenemških mandatov. To pomeni, da bodo poskušali volilno reformo pokopati, kajti njihovi zahtevi Gautsch tudi pri najboljši volji ne more ugoditi. Končno so odločni nasprotniki volilne reforme tudi Vsenemci, ki vedo, da izginejo brez sledu, če se uvede splošna in enaka volilna pravica, in Italijani.

V zadnjih dneh se je opetovano pokazalo, da se snuje prava pravcata koalicijska nasprotnikov volilne reforme po starem receptu, „getrennt marschieren, vereint schlagen.“

Ministrski predsednik Gautsch je obljubil, da predloži volilno reformo v drugi polovici meseca februarja, takoj ko bo dognana razprava o rekrutnem zakonu. Ta razprava se začne šele jutri. Nasprotniki volilne reforme so rekrutnemu zakonu delali velike težave, da preprečijo oziroma zavlečejo njega rešitev. Najprej so delali obstrukcijo v odseku, zdaj pa v zbornici. Vložili so več najhujših predlogov in z njimi potratili mnogo časa, ter poskušali terorizirati krono. Napadi Franka Steina in grofa Sternberga v današnji seji poslanske zbornice so očitni terorizem. Odločilni krogi se takih napadov silno boje in s tem računajo nasprotniki volilne reforme.

Gautsch je v veliki stiski. Do 1. marca morajo namreč biti rešene tr-

govinske pogodbe. Gautsch je izgubljen, če se to ne zgodi. Za rešitev rekrutnega zakona, za prvo debato o volilni reformi, ki bo gotovo trajala več dni in za rešitev trgovinskih pogodb je le še 14 dni časa. To je tako malo, da visi življenje Gautschevega ministrstva v resnici na eni sami niti. Ako bo koalicijska nasprotnikov volilne reforme hotela strmoglaviti Gautscha, doseže to prav lahko s tem, da zadrži pravočasno rešitev trgovinskih pogodb — o tem si je danes ves parlament na jasnem. Kaj stori ta koalicijska, je pač odvisno od tega, kakšen bo Gautscheva načrt volilne reforme.

Državni zbor.

Na Dunaju, 13. febr.

Danes so se vrnili v zbornico prizori nemškega divjanja iz Badenijskih časov. Divjali in besneli so Vsenemci, ker jih je ministrski predsednik zadel s svojo opazko, da ne obstruirajo rekrutnega zakona, temuč volilno reformo. Začeli so kričati in psovati, da je bilo celo prave nasprotnike vlade sram. Končno pa so se namotno umaknili z vsemi svojimi najhujšimi predlogi. Nič manj ne-kvalifikovan je bil govor poslanca grofa Sternberga.

Vsenemški škandali so se razvili pri razpravi o njihovem najhujšem predlogu glede delitve avstro-ogrsko armade. Utemeljeval je predlog poslanec Stein, ki je takoj v začetku govora se namenoma začel zadirati v krono, a ko ga opozoril predsednik, naj se ne dotika krone, so začeli vsi vsenemški poslanci kričati in psovati. Še bolj so zbesneli, ko je prevzel predsedstvo podpredsednik Začek. Posl. Berger mu je opetovano kričal v obraz: lažete, lažete!

Proti vsenemškemu predlogu je govoril posl. grof Sternberg, ki je rekel, da se stoletne vezi Ogrsko ne dajo raztrgati kakor košček papirja. Rekel je, da je naša država, ki je nekdanj vladala svet, zadnja leta neizmerno globoko padla. Vsenemška nevolja se mu zdi umljiva, kaj naj

tudi Nemci pričakujejo v tej slabo upravljeni državi. Vsenemci so po njegovi definiciji produkt centralnega kretinizma. Potem je nadaljeval, opetovano prekinjen in posvarjen po predsedniku: „Sedanja bolezen Avstrije je samo akutna. Žejutri jo lahko ozdravimo. Na Avstrijo cesarja Franca Jožefa ne veruje dandanes noben človek več. V Avstriji ga ni človeka, ki bi veroval v to propadajočo Avstrijo. Gre se za to, da ne pustimo te svete, stare, lepe Avstrije v tja enemu človeku. Nismo 76 let stari, nismo tako stari, da bi mogli že jutri iti v grob. Jutri že lahko država ozdravi, to je v božjem sklepu. Toda državo moramo rešiti. Prosimo boga, da nas reši našega zla!“ (Predsednik ga je posvaril s povzdignjenim glasom.)

Takoj se je vzdignil tudi ministrski predsednik baron Gautsch ter ogorčeno zavračal take neparlamentarne napade. Ko je nato povedal Vsenemcem resnico, zakaj obstruirajo, je nastal divji vihar. Ministrskemu predsedniku niso pustili dalje govoriti ter mu klicali od vseh strani: obrekovalce, lažnjive, nesramnost, bedak itd. Potem je posl. Stein odgovarjal s psovkami, a njegovi tovariši so ga krepko podpirali, dokler se niso utrudili! Nujnost je bila seveda odklonjena.

Končno je predložil trgovinski minister vladno predlogo o trgovinski in parobrodni pogodbi z Italijo in Belgijo.

Parlamentarni položaj.

Dunaj 13. februarja. Tudi v jutrišnji seji ne bo mogla priti zbornica drugega branja rekrutnega zakona, ker je treba še rešiti poprej tri nujne predloge poslancev Steina, Sternberga in Choca. Posl. Stein je naznanil tudi predsedniku, da vloži na svojo roko nujni predlog, v katerem se poziva vlada, naj pregovori vladarja, da se odpove ogrski kroni.

Predsednik mu je odgovoril, da ne bo sprejel takega predloga, ker presega kompetenco državnega zbora.

Praga 13. februarja. „Politiki“ poročajo z Dunaja, da bo parlamentu najbrže onemogočeno pravočasno rešiti trgovinske pogodbe. V tem slučaju se državni zbor razpusti ter se razpišejo volitve po stari volilni pravici.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta 13. februarja. V koalicijski imajo mučno afero. Doglano se je, da grof Andrassy ni povedal vladarju tega, kar mu je naročil vodilni odbor združene opozicije. Vodilni odbor je namreč sklenil, da dovoli razen rekrutov tudi stroške za nove topove, ako vladar odobri opozicijske zahteve. Zadržje pa je grof Andrassy vedoma vladarju zamolčal ter na ta način krono napačno informiral o stabilnosti koalicije. Baron Banffy je zaradi tega v seji vodilnega odbora odločno protestoval ter izjavil, da vsled tega ne prevzame odgovornosti pred narodom.

Dunaj 13. februarja. Ministrski predsednik baron Fejervary ostane še jutri na Dunaju ter ga cesar še enkrat sprejme v avdienci. Gre se pri tem za taktične odredbe pri razpustu državnega zbora.

Carinski konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Belgrad 13. februarja. Kralj je sprejel poslanika dr. Vuića in dr. Milovanovića ter se razgovarjal z njima o konfliktu z Avstro-Ogrsko. Zatrjuje se, da hoče kralj poveriti dr. Vuiću sestavo nove vlade, a Vuić je stavil baje za pogoj poravnave konflikta z Avstrijo na račun carinske unije z Bolgarijo in razpust skupščine. Ker pa je Vuić odpotoval zopet na svoje mesto na Dunaj, so vse take govorice najbrže le ugibanja.

Nove zarote bolgarskih vstašev.

Carigrad 13. februarja. Turške oblasti so dobile iz Drinopolja obvestilo, da nameravajo bolgarski vstaši

LISTEK.

Naravoslovne črtice.

VII.

(Nova Persei II., polarna Mizar in Alkor zvezda.)

Z znano Kant-Laplacovo teorijo pečali so bomo pozneje enkrat natančneje. Danes si le to pokličimo v spomin, da je naš solnčni sistem nastal iz vrteče se meglenice, plinaste mase, ki se je prvotno daleč daleč preko tira najoddaljenejšega naših planetov raztezala. Ob zgoščenju te neizmerne plinaste krogla započela se je materija vedno bolj razgrevati, kakor tudi še dandanes dobiva naše sonce navzlic vsemu oddajanju svojih moči v vesoljstvo svojo energijo iz večine le vsled vednega zgoščevanja, in manjšanja.

Po analogiji sklepamo, da velja isto, kar velja za naše sonce, tudi za ostala sonca, za vse druge zvezde stalnice. In v istini dobivamo med zvezdami vse oblike od prvotnih megl, o katerih smo že govorili, pa do popolnoma ohlajenih nebeskih te-

les, kakor je n. pr. mesec. Med njimi so uvrščene zvezde z belo, modrikasto, zelenkasto, rumeno in rdečo svetlobo. Megle s svojimi spiralami so zvezde, ki se imajo stoprav razviti; one z belo, modrikasto ali zelenkasto lučjo, kakor Sirij ali Vega so zvezde v fazi največje svetlobe in vročine; rumene, kakor naše sonce, Arkturus ali Capella so nekoliko bolj shajene, a tudi že bolj stanovitne. Take pa, ki rdeče svetijo, se bližajo svoji starosti — žare, a so že močno shajene, in prave luči nimajo več. V njihovi atmosferi se že spajajo posamezni elementi, vrše se kemične preobnove, njihove pare ne propuščajo več svetlobe iz jedra, in končno zvezda za naše oko otemni in ugasne.

Mogoče je, da je Nova Persei II. bila že tisočletja v tem stadiju, in torej nevidna za nas. Znižana temperatura je mogoče že tudi omogočevala združevanje gotovih elementov, n. pr. kislega, dušilca, vodenca itd. V naravi teh elementov pa, kakor njih spojin leži, da se sestavljajo in razkrajajo siloma, eksplozivno, da v trenutku zažare in se potem kmalu zopet ohladi, da nastanejo vsled nove

vročine zopet novi vehementni pojavi, toliko časa, da se zenačijo zopet vse sile.

Zato ni izključeno, da so se ločene množice n. pr. vodenca in kislega v našem slučaju pri njima ugodni temperaturi spojile in združile, in da je prišlo vsled tega do velikanskih pojavov svetlobe in gorkote. Ako ni bilo n. pr. obeh plinov dovolj, stvorila se je nova spojina, drug plin pa, kar ga je bilo odveč, je zažarel in se razbelil. Druge spojine so se razstale zopet vsled nove vročine, in tako je prišlo zopet do novih izbruhov, ki trpe do današnjega dne, in ki so vplivali tudi na okolico zvezde, kakor to dokazujejo fotografske plošče, ki so zaznamovale več megl, v njeni bližini.

Mogoče je, da so te megle odločile se od Nove, ali da jih je velikanška eksplozija butnila v vesoljstvo. Verjetnejša pa bo še druga razlaga, ki se opira na hipotezo Seeligerjevo, ki pravi, da se otemnele ali samo slabo še svetleče zvezde stalnice pri svojem potovanju po vsejmiru priključijo časih v temne ali komaj vidne megle. Deloma jih ne vidimo, ker so

preneznatne, ali preslabo svetleče, ali pa razsipajo ultravioleto žarke, ki so nevidni za naše oko — seveda pa ne za fotografsko ploščo.

Ako pride trdo telo v tako plinasto meglo, se prične zvezda tretje obno, njena površina se razvname, tako da naenkrat nastane nova zvezda, kjer preje nobene ni bilo videti.

Malo časa potem, ko se je pokazala Nova, opazili so na fotografskih ploščah Yerkes — kakor Lick-observatorija v bližini zvezde spiralno meglo. Ta megla je imela več zavojev, ni bila enako blesteča v vseh partijah, in je kazala štiri jedra.

Kakor je razvidno iz teh podatkov, je možno, da je Nova nastala tudi na način v zmislu Seeligerjeve hipoteze. Nam bo seveda ostala verjetnejša razlaga po Kant-Laplacovi teoriji. Enostavnejša in razumljivejša je, dočim se ne ozira seveda prav nič na novo nastale megle, in jih niti ne skuša razložiti. Seeligerjeva hipoteza pa ne pove vzroka, na kak način, pod kakimi pogoji in iz kakih vzrokov najdejo ravno otemnele zvezde svojo pot v one čudovite kozmične megle.

Kako so mnogokrat čudovito za-

motani nekateri solnčni sistemi, prepričani se lahko, če se poučimo nekoliko o znani polarni zvezdi. Vidimo jo v malem vozu kot zvezdo II. vrste, v istini pa sestoji iz treh velikih zvezd. Verjetno je, da ima ta sistem polarne zvezde še celo vrsto planetov, mesecev in trabantov. Polarna zvezda kaže namreč glede smeri proti naši zemlji jako spremenljivo hitrost. Ta hitrost se spreminja vedno v četerodnevni perijodah. Iz tega sklepajo astronomi, da ima zvezda-tečajka nevidnega spremljevalca, s katerim se suče okrog skupnega težišča. A tega ne dovolj, pregibljeta se ta dvojčka še na drug, počasnejši način, kar razlagamo zopet tako, da se obadva skupno sučeta krog tretjega nevidnega nebeskega telesa. Ker računini in opazovanja še niso izvedena do konca, tudi ni še mogoče navesti natančnih podatkov. Ceni se, da v približno 15ih letih obe zvezdi skupno obhodita svojo pot krog tretje in sicer s hitrostjo šestih kilometrov v sekundi. Iz tega se da sklepati, da je premer tega kroga vsaj 3krat tako velik, kakor oni, po katerem kroji naša zemlja.

(Konec prih.)

poštni urad in druga javna poslopja razstreliti z dinamitom.

Kriza v grškem parlamentu.

Carigrad 13. februarja. Zbornica razpravlja o zakonskem načrtu, naj se izključijo aktivni vojaki iz parlamenta. Častniki-poslanci pa so tako hrupno obstruirali predlog, da je moral ministrski predsednik zaključiti sejo. Ministrski predsednik Theodorakis bo vsled tega predlagal kralju, naj se razpusti zbornica, ker ni mogoče vladati z njo, sicer poda demisijo.

Kitajska zarota proti inozemcem.

Pariz 13. februarja. Na Kitajskem se čimdalje bolj širi sovražno gibanje proti Evropejcem in Američanom. Velika kitajska zveza za reforme je baje že sklenila, da morajo biti 25. t. m. vsi inozemci izgnani iz Kitajske. Vsled tega se je bati ta dan splošne moritve Evropejcev in Američanov.

London 13. februarja. Bivši kitajski poslanik v San Francisku je izjavil, da se bo sedanje gibanje na Kitajskem zaključilo z najhujšim klanjem, kiga jedočivela moderna doba.

Tudi predsedniku Rooseveltu se zdi položaj zelo resen ter odpošlje takoj na Filipine še en polk vojaštva.

Slavnostna 30letnica akad. tehn. društva „Triglav“.

(Konec.)

Ples.

Triglavski ples ni nosil naslova „elitni ples“, kakor se je očitalo od različnih strani, še predno je bil določen spored slavnosti, a kdor je gledal iz galerije na nebroj elegantnih parov, kdor je zrl na morje veselo kramljajočega odličnega občinstva, ta je videl, da ni zaostajala ta zadnja točka oficijalnega dela triglavanskega slavlja za najlepši prireditvi, v plesni sezoni.

Na okusno dekoriranem odru, v čigar ospredju se je dvigala velika skala s plesnim redom, je igrala celjska narodna godba pod vodstvom g. Koruna.

Po prvih taktih poloneze so otvorili sledeči pari ples: gospa drja. Hrašovec — g. Plehan; gospa drja. Kotnik — g. Srebre; gospa Majdič — g. Prus; gospa prof. Kosijeva — g. Šandor Hrašovec; gospa drja. Fermevc — gosp. Šalamun; gospa drja. Stiker — g. Irgolič; gospa drja. Kukovec — g. Ipavc. Z eleganco so se razvrstili ostali pari in naenkrat je bilo vse v veseljem plesu.

Četvorke sta s fino izurjenostjo izborna arazirala g. dr. Mayer in g. dr. Mulej. Omeniti bi bilo še krasna damska darila s plesnim redom.

Za okrepečavo med plesom je skrbel izborni urejeni bufet s sladščinami in v restavraciji urejeni prostori v prvem nadstropju „Narodnega doma“, tablice pa so kazale neplesalcem in počitka potrebnemu občinstvu.

stvu pot v „Podstrešje“ za stare hiše, kjer je bilo kot v plesni dvorani veselo življenje do ranega jutra.

Zajtrk.

Pod pokroviteljstvom gospe drja. Hrašovec in gospe Marte Hrašovec se priredile rodoljubne celjske dame dne 4. svečana ob 11. uri Triglavom v prostorih „Narodnega doma“ izborni zajtrk, kjer se je še šla marsikaka vesela in navdušena beseda.

Izlet v St. Jurij.

Veselo so pokazali topiči, ko je stopila dolga vrsta Triglavancov, njih starih hiš in gostov na šentjurska tla, sprejeta od zastopnikov šentjurskega trga.

Sprejem, pokanje možnarjev in s slovenskimi zastavami okrašene hiše so pričale o naklonjenosti šentjurskega društva „Triglavu“ in njega članom.

Ob 6. uri zvečer je zapel Triglavanski zbor pred hišo g. dr. G. Ipavca, ki je pozdravil v srčnih besedah Triglavane. Nato se je vršil v gostilni g. Nendla oficijalni pozdrav. V navdušenih besedah je pozdravil v imenu trga Triglavane g. učitelj Čulek, izražajoč veselje šentjurskega nad posetom Triglavancov.

V iskrenih besedah se mu je zahvalil predsednik „Triglava“ g. tehn. Plehan.

„Triglav“ je nameraval imeti v St. Jurju samo zabaven del svojega slavlja, a ta zabavni del, se je nenedoma razvil v novo slavnost, ko je nastopil izborni šentjurski mešani zbor pod vodstvom g. učitelja Čuleka, ki je s svojim krasnim petjem goste naravnost presenetil. Viharno odobravanje in „živio“-klici so sledili vsaki pevski točki. Srčno le želimo, da bi ta izborni pevski zbor šentjurskih narodnih gospic in gospodov procvital in ostal ponos naprednemu trgu.

Živahna zabava se je razvila po koncertu. Velika dvorana je bila premajhna za množico veselih gostov.

Med napitnicami omenjamo še napitnico g. iur. Šalamuna na vrle šentjurske in g. tehn. Kurenta na narodne šentjurske dame, ki so se poživljeno trudile za uspeh Triglavanskega izleta in s tem pokazale svojo naklonjenost društvu.

G. učitelj Kyeder je poudarjal naprednost trga St. Jurja in pojasnil krivo sodbo, ki se čuje, da je narodnost trga vsled njega ločitve od okolice v nevarnosti. Ravno narobe je res. V srčnih besedah je napil Triglavom in njih staremu društvu.

Ob veselih komadih izbornega konjiškega kvarteta se je pričel ples, vmes pa so se čuli krepki zborišentjurskih mladeničev in Triglavancov.

Neprisiljena vesela zabava je trajala v zabavnem delu pod predsedništvom g. tehn. Plehana in kontrijem g. Praunseisa in g. iur. Požarja do ranega jutra, ko je prišel čas slovesa, lahko rečemo težak trenutek, ker veselo urice, ki smo jih s Triglavani in njega gosti v St. Jurju preživeli, ostanejo vsakomur v trajnem spominu.

Tako je „Triglav“ praznoval svoj jubilej. Pokazal je vnovič, da ume varovati tradicije tridesetletne svoje zgodovine, pokazal je, da je še vedno čil in čvrst in da lahko kljubuje vsem neumestnim napadom nanj.

Njega člani in stari člani pa so mu pokazali, da jim društva slavnost leži na srcih, da čutijo z njim in da so mu naklonjeni kot vsikdar prej.

In dišne naše Slovence — one so ohranile svojo veliko poživljenoost, svojo naklonjenost „Triglavu“. Blesteče črke na novem traku zastave govore, kdo čuti s „Triglavom“ in kdo mu je naklonjen. Mislimo, da končamo svoje poročilo najlepše, če kličemo „Triglavu“ z njegovim častnim članom pesnikom Stritarjem: „Bog še dalje srečno te vodi, Se slovenskim mladeničem bodi Kakor dozdej rodoljubja središče, V tui deželi domače ognjišče.“

Brzjavke, došle „Triglavu“ ob priliki njegove 30letnice.

Dunaj: Procvit „Triglavu“, pozdrav vsem bivšim kolegom! — Lapajne, Derč.

Dunaj: Prvemu slovenskemu akademskemu društvu ob proslavi 30letnice krepki „Na zdar!“ Naj bi vodilne misli triglavske prodirale v prosep in procvit slovenskega naroda. — Omizje svobodomiselnih slovenskih akademikov iz Štajerske na Dunaju. Bicek, Heric, Kristan, Černjavič, Pečovnik, Stuhec.

Gorica: „Vivat, crescat, floreat! Nadalnjih trideset let!“ — Dr. Dereani.

Gradec: Ob proslavi 30letnice „Triglava“, po katerem se slovenska zavednost in inteligenca v nemškem Gradu neustrašeno trobojno bodri, izobraziva, kar prisotni slavljenci živo potrde, kličo: „Živelo društvo! Procvitaj na čast slovenskega naroda!“ — Starosta Slovencev: Franjo Hrašovec.

Gradec: Srčne čestitke! Živio „Triglav“! Vrlo naprej, dok Triglav stoji. — Lizika Lenard.

Gradec: Zadržan pozdravljam bivše in sedanje Triglavane, ter želim, naj danes združena navdušenost mlajših in izkušnost starih vodita društvo k napredku. — Profesor Murko.

Gradec: Obžalovaje svojo po naravnih silah povzročeno odsotnost, želi Vaši slavnosti polno veselje in vsakomur Vašemu početju dober sad za narod! — Dr. Klasinc.

Gradec: „Triglavu“ kot gojitelju prijateljstva, ki je edina trdna podlaga jeklene discipline in harmonične delavnosti: Slava! — Hauptmann.

Gradec: Zadržan se udeležiti slavnosti, Vam voščim dober uspeh! Bog Vas živi! — Nande Resman.

Gradec: Krepko dvigaj se zastava, prapor starega „Triglava“! Ti pa „Triglav“ nam rasti, bujno cveti, s ponosom naj te gleda očetnjava, še trikrat tristo let bodi njej veselje, vedno dika ino slava! — Dr. Arnejc.

Gradec: Živio „Triglav“! — Habjan, Lebar, prostovoljca.

Gradec: V duhu prisoten, kličem: Živel „Triglav“, rasti, cveti in procvitaj! — Majhen.

Gradec: Živeli Triglavani! — Pozenel.

Gradec: 30 roka jiz odhova „Triglav“ vudec naroda, kež doprano mu je v telo činnosti dlouho setrvati. Dnes volame jeuo statečnice vytvrvala e vneš ku předu! Živio „Triglav“! — Českí pravníci Styřski Hradec.

Kaluga, osredje nesrečne Rusije: Moj duh in srce sta z Vami in z Vami se radujeta povodom 30letnega vzornega delovanja „Triglava“ na poprišču probuje narodne samozvesti nele v krogih slovenskega dijaštva, no v vseh slojih slovenskega ljudstva. Slava vztrajnim borcem za pravice svojega naroda! — Eden iz tistih, ki so l. 1871.—1873. orali in

pripravljali ledino sredi graškega slovenskega dijaštva k porodu vrlega „Triglava“. Prof. Štifter.

Kamnik: Biti slovenske krvi — slučaj — bodi Slovincu ponos — značaj! Urnebesni živio starim in mladim tovarišem Triglavom! — Lekarnar Močnik, odvjetnik dr. Kraut, magister Milan Močnik.

Klosterneuburg: Dičnemu „Triglavu“ ob 30letnici: vivat, crescat, floreat! — Slovenski enologi.

Konjice: Najiskrenejše čestitke k današnjemu slavlju! Konjiška čitalnica.

Kostanjevica: „Triglavu“ ob 30letnici krepki: živel, rastel, ovel! — Dr. Weibl.

Kozje: Bil dosedaj, bodi zana-prej vrli neustrašni mar i bor slovenskih akademikov! — Golob, Tominšek.

Litomerice: Vzgojaj pod svojim praporom vedno več zavednih narodnih boriteljev! — Stajenko s češkimi tovariši.

Ljubljana: Zaradi bolezni zadržan osebnost se udeležiti 30letnice, Vam pošiljam iskrene pozdrave. Kakor sivi orjak Triglav bdi nad slovensko domovino, tako naj čuva Vaše društvo, ki nosi njega ime, nad boljšo bodočnostjo slov. naroda. — Župan Hribar.

Ljubljana: Pogumno vihraj naprej zastava slovenskega „Triglava“! — Aškerc, častni član.

Ljubljana: Žalibog zadržan se v duhu spominjam presrečne dobe akademskih let, ko mi je bil „Triglav“ izvor čistega idealnega domoljublja in odkritega srčnega prijateljstva. Naj ostane tak tudi v bodočnosti! Vivant vsi navzoči! Iskrene pozdrave starim in mladim od bivšega predsednika. — Dr. Ivan Jenko.

Ljubljana: 30letnemu programu ostani i v bodoče zvest. — Dr. Rogina.

Ljubljana: Z dušo sem pri Vas! Držite visoko stari triglavanski prapor, vzgojite čiste jeklene značaje, resne, delavne može! — Dr. Toplak, stari predsednik.

Ljubljana: Slovensko dijaštvo pozdravlja prof. Ilešič, nekdanji Triglav.

Ljubljana: Vsem Triglavom kličo krepki „na zdar!“ — Dr. Oražen.

Ljubljana: Vivat, crescat, floreat! — Žorž, Dakel, Kurent.

Ljubljana: Pod zastavo častitljivega jubilarja zbranim bratski pozdrav in krepke naprej! — Krevl, dr. Polec, dr. Senekovič, Stojan, Ladi, Derč.

Ljubljana: Kakor kljubuje snežnikom kranjskih sivi poglavar vsem protivnim silam, tako ostani tudi „Triglav“ še nadalje zmagovit v boju z vsemi očitnimi in skritimi neprijatelji. — Korošec, Vehovar.

Lož: Vsled oddaljenosti zadržana stara Triglavana kličeta zbranim živio in želita društvu procvit in najlepše uspehe v blagor naroda! — Korbar, Picek.

Lukovica: Zadržana udeležiti se slavlja kličeta gromoviti živio Triglavu ob njega tridesetletnici, želeča mu, da naj prospeva in iskreno pozdravlja zbrane Triglavane! — Zmavec, dr. Senčar, stari hiši.

Novo mesto: Bivši Triglav presrečno pozdravlja udeležence velepomembne slavnosti! — Defranchesi.

Novo mesto: Zbrane tovariše Triglavane iskreno pozdravljam! — Majcen.

Pazin: Stoj neustrašeno na braniku domovine kakor do sedaj, narodu v korist, sebi v čast! — Majžer, Brolih, Lokovšek.

Podnart: Vsem Triglavom kličo krepki „Živili!“ — Starejšina dr. Vladimir Herle.

Postojna: Živio Triglav! — Dr. Eržen, dr. Pikel.

Praga: Slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi iskreno častita vašemu slavnemu društvu povodom tridesetletnega obstanka. — Jenčič.

Praga: Ščiti in brani nam zemljo slovensko, očak kameniti, cvet njen, bodočnosti up, čuvaj in krepčaj jo ti! — Steblovnik.

Ribnica: Žalibog službeno zadržan kličem tem potom strinjajoč se popolnoma z Vami mladimi Triglavani kot stari Triglav: le tako naprej! Živeli! — Dr. Schiffrer.

Senožec: Uradno zadržan kličo: na mnogaja leta! — Svetnik Novak.

Sevnica: Iskrene čestitke! Triglav, vzgajaj in daj nam odločnih delavcev za slovensko kulturo! — Dr. Vidic.

Središče: Pod okriljem zastave svoje, katera je vprvo svoje peruti v našem trgu razprostrla, budi Triglav sinove naše, da bodo zvesti branitelji naroda. — Trg Središče.

St. Jur ob j. ž.: Kakor orjaški Triglav stoj društvo neomahljivo! — Dr. Gustav Ipavc.

Sv. Peter pod Sv. gorami: Živel Triglav, živeli vrli borilci za narodne svetinje! — Dr. Kunej.

St. Peter pod Sv. gorami: Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos! — Milka Kunej, Hanca Gherbaz, Milka Umberger, Morie Ogradi, not. kandidat Košenina, Kraner, Rahne, Černelec, Gabron.

Vipava: Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos! Živel Triglav! dr. Kane.

Višnja gora: Ponosen na svoje članstvo radujem se z Vami! Manogaja leta! — Pl. Truhovič.

Zagreb: Dragim bratom Triglavom iskren: Živeli! iz metropole Hrvatske! — Dr. Josip Ipavc.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. februarja.

Mladi inteligenti zadnje čase „Slovenec“ posebno ugajajo, kadar pišejo namreč kaj proti dr. Tavčarju ali proti našemu listu. V teh zadnjih slučajih so „Naši zapiski“ in „Naš List“ dokaz, s katerim se vse dokazuje. In „Slovenec“ vse ponatisne, češ, narodno-napredna stranka je v razsulu — ker se to čita v „Naših zapiskih“, ali pa v „Našem Listu“. Če pa omenjena lističa kaj proti popom pišeta, ali če ropotata proti farški stranki, potem odgovarja „Slovenec“ zaničljivo: kaj bote vi pisali, vi, ki ste še politični otročaji. Tako si ve škofov list pomagati in zatorej smo prepričani, da bo ponatisoval tudi v bodoče debele odlome iz „Naših zapiskov“ ali pa iz „Našega Lista“. Kar bodete ti dve glasili pisali proti nam — pisali so modrijani največjega krova, kar pa proti „Slovencu“ — pisali so politični fantalini! Ta recept poznamo!

Dalje v prilogi.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Čvižgaje je hitel po stopnicah v svoje stanovanje. V drugem nadstropju je naletel na Lavro, ki se je ravno odpravljala na izprehod. Karlo in Lavra sta si bila dobila sosedu in sta se dobro razumela, dasi sta le malo občevala.

„Ah — Karlo — kaj sem slišala,“ je že od daleč klicala Lavra. „Moja služkinja mi je povedala, da napravite domačo veselico. Kako pa, da mene niste povabili?“

„Mislim sem napraviti posebno vizito, da Vas povabim, gospodična Lavra! Če pridete, nas bo vse izredno veselilo.“

„Seveda pridem! O, nisem ponosna in rada se zabavam z veselimi ljudmi. Ali pride res tudi Diavoleto? O, to se bomo smejali! Kdaj pa je začel?“

„Točno ob devetih, kakor pri milijonarjih v ulici Lazzaretto vecchio.“

„Pridem zanesljivo!“

Karlo je bil jako ponosen, da ga je Lavra ustavila. Dopovedoval si je, da je to krasno znamenje, da se za

prihodnost ljudje že zdaj trgajo za povabila na njegovo domačo slavnost in sklenil je, da naprosi sosedu Henrika Proseno, naj mu za ta večer prepusti svojo sobo, da bo dovolj prostora za goste in da se bo lahko slavnost spodobno priredila.

Karlo Zanella in Henrik Prosen sta bila le površno znana, toda Karlo je nujno potreboval sosedovo sobo za svojo slavnost in je bil vsled tega prisiljen, povabiti Proseno. Ta je s čemernim obrazom poslušal veselega slikarja, prav kakor bi mislil, da ga hoče imeti za norca. Še nikdar se mu ni primerilo, da bi ga bil kdo povabil. Motril je slikarja tako ostro, kakor bi mu hotel pogledati na dno duše in zdaj je spoznal, da povabilo ni šala. Šele zdaj je odprl svoja vrata tako, da je mogel Karlo stopiti čez prag in je rekel:

„Poglejte, gospod, to sobo — prazna je. Niti mize, niti stola, niti postelje nimam. Tam na onem kupu cunj, ki leži v kotu, tam je moje ležišče. Vso svojo obleko imam na sebi in pozna se ji od daleč, da ni bila meni umerjena in da že čez čas služi različnim gospodarjem. Reven sem in nič upanja nimam, da bi se mi bolje godilo. Povrh pa se mi je pred dav-

nimi leti, ko sem bil še otrok, zgodila velika nesreča, vsled katere mi je le težko živeti. Užitek življenja so mi neznani; v nekem smislu sem izobčen iz človeške družbe. Kako in zakaj, tega Vam ne bom zdaj pravil. Vsled svoje nesreče sem postal slab in zloben človek. Ljudje mislijo, da sem hladen in nepristopen človek, a motijo se. V moji notranjosti divja vulkan. Jaz imam v naravi utemeljeno pravico, da sem zločest človek in se poslužujem te pravice. Zdaj veste, kar Vam je treba vedeti in zdaj, če hočete, ponovite svoje povabilo.“

„Ali gospod sosed, kaj mislite, da je moja soba tapcirana s svilo,“ je vzkliknil Karlo, katerega je bil Prosenov trpki govor spravil v toliko zadrego, da v prvem hipu ni vedel kaj odgovoriti. „Sicer sem pa tudi jaz velik revež. Razloček med nama je le ta, da se Vi zaradi svoje revščine jezite, jaz pa se smejem. Čemu se jezite? To zagreni človeku življenje in mu porumeni kožo. Saj se ne izplača, da bi se človek jezil.“ In po kratki pavzi je Karlo vprašal: „Ali se smem zanašati, da pridete?“

Henrik Prosen je nekoliko trenotkov omahoval, potem se je odločil in je dal Karlu roko.

„Dobro; naj bo; pridem. Samo, da vidim, kako se ljudje pravzaprav zabavajo, da bi jih potem mogel tembolj sovražiti. Ali prosim, nikar ne mislite, da si bom štel v dolžnost Vam biti hvaležen...“

„Kaj — hvaležen! Ne bodite tako čudni. Povabil sem Vas, ker ste moj sosed in če mi za mojo slavnost posodite svojo sobo Vam, bom jaz hvalo dolžan.“

Henrik Prosen je rad odstopil svojo sobo. Pri slovesu je še enkrat zadržal Karla.

„Opozarjam Vas še enkrat, da pridem v tej obleki, ki jo imam na sebi; — druge ne premorem. Opozarjam Vas, da Vas potem ne bo sram takega gosta.“

„Saj je Vaša obleka še prav dobra. Tiste starosti bo, kakor moja. Cenim jo na pet do šest let in se menda ne motim. Torej — na svidenje!“

Ko je bil Henrik Prosen zopet sam, je začel po svoji navadi begati po sobi sem in tam.

„Moj srd je bil že začel pojemati, moja jeza je ugašala, kakor svetilka, če nima več olja... zdaj se zopet poživim. Mene vabi na veselico, kjer bodo zbrane vesele mlade žen-

ske in srečni moški moje starosti pa ta komedijant, ta Diavoleto, ki si z burkami služi denarja, kolikor ga hoče. Ti ljudje pač ne slutijo, da jih sovražim. Iz vse duše jih sovražim, z vso enerzijo, kar je premore pohabljenoto telo. Poslušal bom, kako bodo prepevali in kako se bodo smejali; gledal bom, kako se bodo veselili, si stiskali roke in se morda tudi poljubovali. O, to mi bo dalo moč, da se bom z novimi močmi približeval edinemu smotru svojega življenja. Pravzaprav se bom na tej veselici kaj dobro zabaval — seveda na svoj način. Moja kri se bo razvnela in zraslo bo moje sovraštvo do človeštva. Gledal jih bom, te ljudi, ki tako otročjeinavno in naduto zavestno verujejo v boljšo prihodnost in si misli: tudi vas naučim plesati, o tudi Vas — kakor vse druge — kakor ves Trst.“

Ta večer je šel Henrik Prosen z doma in je do pozne noči s povešeno glavo begal po tržaških ulicah. Grede iz hiše je srečal Ado. Bila je še bolj bleda in upadla, kakor po navadi, a Prosen se je komaj nanjo ozrl in je bržkone niti spoznal ni, tako je bil zatopljen v svoje misli.

(Dalje prih.)

mi pa se ne bomo dosti brigali niti za „Naš List“, niti za „Naše zapiske“, držeč se načela, da naj mladina piše kar se ji zljubi, in da se tisto, kar je spisala mladina, katera življenja prav nič ne pozna, nikjer na svetlo ne poklada na resno tehtnico. Mladina, ki je prej pričela politično pisariti, nego se je odločila za ta ali oni poklic, od kojega naj si pridobiva vsakdanji kruh, je navadno ošabnejša kot turški sultan, in še nezmotljivejša kot rimski papež. Z njo pripraviti se je torej nevaleženo, pa tudi nepredložno delo. „Naš List“ v Kamniku je čisto zakoten listič, če bi ne plačevala Jebračin in zadnji čas prejkone tudi dr. Furlan — bi bil že davno moral zavestati svojo culico. Ako pa čitaš visoko doneče famfaraže v lističu samem, dobiš občutek, da je to kamniško glasilo kar čez noč prestrojilo vso deželjo, da imata stari Henrik Tuma in mladi njegov ljubljanski posinovičenec mogočno stranko v deželi, ki bode pri bodočih volitvah zasedla vse pozicije, tako napredne, kakor klerikalne. V resnici so pa le pajčevina, in če bi g. Jebračin v njo pihnil, bi spredaj in zadaj vse skupaj padlo! S takim nasprotnikom polemizovati, se pravi za njega reklamo delati! Naj dela „Slovenec“ to reklamo, ker kamniški list ni drugega kakor tlačen naše častite duhovščine, za kojoj se peha v potu svojega malega obrazka. Ravno isto velja „Našim zapiskom“, ki zastopajo socialno-demokratske težnje v novi struji. Casih nekaj spretneje, kot je svoj čas te težnje po ljubljanskih shodih zastopal krojač Železnikar, ali pa pozneje črevljaj Kordelič! Ravno zategadelj ugačajo „Slovenec“, da bi pa mi „Našim zapiskom“ reklamo napravljali, nam še na misel ne prihaja! „Naš List“ in „Naši zapiski“ oba naj pišeta kar jima drago, mi se ne vznemirjamo ter iz srca privoščimo „Slovencu“ veselje, katero mu napravljata mlada ta lističa!

— **Odlikovanje.** Cesar je odlikoval voditelja goriskega okrajnega glavarstva dvornega svetnika grofa Henrika Atemsa z Leopoldovim redom.

— **Apostolsko delo ljubljanskega škofa.** Med kranjskimi duhovniki, ki uživajo posebno milost ljubljanskega škofa, je tudi sedanjí fajmošter v Mirni na Dolenjskem, Anton Kocjančič. Ta človek je bil prej v Gozdu pri Kamniku. Počenjal je tam take reči, da so ga hoteli ljudje ubiti. Svojega mežnarja je v Gozdu pretepal kakor psa; dalje izklopavati mrliče in puščal ležati mrtvaške kosti in lobanje več tednov na prostem, da so jih odnašali psi; psoval je poštene ljudi v cerkvi tako surovo, kakor kak pijan govedar. Ljudstvo je grozno trpelo in je v svojem obupu že hotelo tega božjega namestnika ubiti — ko mu je škof v priznanje njegovih zaslug in v dokaz svojih simpatij podelil drugo seveda boljše mesto. Zdaj je ta Anton Kocjančič fajmošter v prijazni Mirni na Dolenjskem. Kaj tam počenja, to smo že večkrat pojasnili in tudi minolo soboto. Kar je storil z Leopoldino Roštanovo, to presega vse meje. Pošteno in-častivredno dekle je dal surovo iz cerkve vreči in jo je kravavo osramotil pred celo župnijo samo zato, ker je to dekle izstopilo iz Marijine družbe. Mirnske fante je lahko sram pred celim svetom, da so kaj takega dopustili in da se niso potegnili za poštenega dekleta. Ta fajmošter se je lotil tudi mirnskega organista. Na leci mu je kradel čast in razglašal, da je organist izobčen iz katoliške cerkve. Za to razžaljenje je organist tožil in pred kratkim je bila v Trebnjem obravnava. Organist je pokazal pri ti obravnavi, da je dober človek. Dal se je preprostiti in je fajmoštru odpustil s pogojem, da ta storjeno žaljenje na leci prekliče. To je jako milosrdno. Če bi se ne bil organist vdal prošnji, bi bilo sodišče moralo fajmoštra ostro obsoditi. Fajmošter je organista na leci razžalil — torej je samo ob sebi umljivo, da se mora tako žalje-nje tudi na leci preklicati. Toda ljubljanski škof ni tega mnenja. Ko je zvedel, da mora njegov ljubi Anton

Kocjančič storjeno krivico popraviti tam, kjer jo je zagrešil, je hitro poslal organistu to-le pismo:

V Ljubljani, 25. jan. 1906.

Spoštovani gospod!

Čujem, da ste g. župnika tožili in da bode g. župnik moral v nedeljo pri obojni službi Božji čitati nekaj jako sramotilen preklic. Ta zahteva je prehudna za cerkev naravnost škandalozna. Zelim, da Vi odstopite od zahteve, naj se preklic vrši v cerkvi in da se zadovoljite, ako g. župnik dotični preklic opravi pred tremi možmi: pred županom in dvema odbornikoma in sicer doma v svoji sobi. Upam, da bote moji želji ustregli in da imate vendar le še toliko verskega čuta in morete spoznati, da je tak postopek za cerkev nesposoben. Pa tudi Vi niste popolnoma nedolžni. Z Bogom! — Dr. Anton Bonav. Jeglič s. r. škof.

Ta škof je res čuden človek. Zdaj se vtika že v sodnijske stvari in hoče vplivati celo na stranke, da bi se ne izvršile sodnijske sklenjene poravnave. Škofu se zdi škandalozna zahteva, naj se kruto žaljenje popravi tam, kjer je bilo storjeno. Fajmošter je žalil organista pred celo farno, ko pa je bilo treba preklicati, je vmes posegel škof, češ, to je nesposobno. Stari kristijani so javno delali pokoro, škof pa hoče naj se mož, ki je bil javno v cerkvi razžaljen, zadovolji s preklicem pred tremi pričami v fajmoštrovi sobi. Na verski čut se sklicuje škof. Kakšen pa je verski čut takih duhovnikov, ki v cerkvi ljudem čast kradajo in za katere se škof poteguje. Nesposobno in škandalozno je, če se pošteni ljudje v cerkvi žalijo; če se tako žaljenje v cerkvi popravi, ni v tem nič nesposobnega in škandaloznega. Sicer pa je res jako značilno, da se škof s toliko vmeno poteguje za tako zavrženega človeka, kakor je mirnski fajmošter Anton Kocjančič.

— **Narodne veselice in duhovniki.** Pod tem naslovom prinaša neki slovenski klerikalni list jeremijado, v kateri bridko toži, da se od duhovnika glede narodnih veselic in slavnosti vse preveč zahteva. Piše namreč: „Financijsko stanje duhovnikov je zelo prekerno (!), kar pa morejo storiti za dobro stvar, bodo že itak storili. Pripravljeni so sicer dati tudi svojo kri za dobro ljudstva (?), toda ker so oni eden najbolj inteligentnih in na vsak način najbolj plemeniti element v človeški družbi (!), smejo in tudi morajo zahtevati, naj se jih ne smatra zgolj za molzne krave, temveč za to, kar so v resnici: namreč za branitelje vere in pravice, za prijatelje ljudstva.“ Vzrok tega rečenega razmotrivanja je iskati v dejstvu, ki ga pripoveduje omenjeni list, da je namreč neki duhovnik dobil dve vstopnici za neko plesno zabavo. To ga je zelo razžalilo. Po besedah omenjenega lista je rekel: „Kar dve vstopnici mi pošljejo za ples; ena naj bi bila nemara za me in druga za — kuharico!“ Ker imajo duhovniki „v družabnem življenju pravico do vsaj toliko spoštovanja, kolikor ga uživa poštena dama“, je seveda res jako netaktno postopanje odborov zabav v narodne namene, da pošiljajo vabila „na vsak način najbolj plemeniti element v človeški družbi“, posebno ko je njihovo financijsko stanje zelo prekerno, t. j. žalostno! Ti revni, ubogi, najbolj plemeniti elementi se nam smilijo v resnici v dno našega liberalnega srca! Predloga o kongruis se mora torej prej ko mogoče rešiti, sicer pojdejo ti plemeniti elementi rakom žvižgat!

— **Modra odločba tržaškega namestništva.** Učiteljstvo tržaških državnih ljudskih šol je stavilo na namestništvo predlog, naj se k prvim razredom odpro nove paralelke, ali pa naj se število otrok kolikor mogoče zniža. Ta predlog je učiteljstvo utemeljilo s tem, da so učni uspehi zaradi neznanja učnega jezika (nemškega) razmeroma slabi. Ta predlog je pa namestništvo zavrnilo ter odredilo, da naj se onim učencem, ki pokažejo v I. razredu popolno nesposobnost za nemški pouk, zabrani ponavljanje prvega razreda ter se jim

ukaže iti v šole, primerne njihovemu materinskemu jeziku! Izvrstno! Vprašanje nastane le, kam naj tržaški Slovenci, ki kot avstrijski državljani morajo pošiljati otroke v šolo in plačevati davke v ta namen, pošiljajo svoje šolske dečke? Kje naj iščejo šole, ki je primerna materinskemu jeziku njihovih otrok? Vidi se pri tem, da vladajoča gospoda v Trstu ošabno prezirajo tisoče Slovencev, kot bi sploh ne eksistirali. Pod njihove otroke v šole, primerne njihovemu materinskemu jeziku, a jim ne da nobenih slovenskih šol! Sicer so pa tržaške državne ljudske šole pedagogički nesmisel, ako jih normalno razvit otrok samo zaradi učnega jezika ne more obiskovati s pridom. To niso šole za občno izobrazbo, ampak le pomenčevalnice nemških narodov ob Adriji.

— **Nemške aspiracije.** Predsednik vsenemške zveze v Berlinu Ernst Hasse je pred kratkim izdal tretji zvezek svoje „Deutsche Politik“. V tem zvezku se jasno in brez vsakega zakrivanja priznavajo nemški cilji, ki so med drugim: priklopiti Avstrijo k Nemčiji, da postaneta obe državi trajno, organično zvezani med seboj. Avstro-Ogrska je baje že 1000 let nemška naselniška dežela, tako da ima nemški narod nezastarele pravice na obdonske pokrajine. Te pravice so starejše in silnejše nego pravice vseh srednjeevropskih držav in vladarskih hiš. Pisec se silno jezi na trozvezo, ki je v največjo škodo nemškega naroda naše države. Zahteva, da se sedanje pogodbeno razmerje spremeni tako, da bo nemštvo po novi pogodbi zagotovljena zgodovinska nadvlada v Avstro-Ogrski. Mejna politika Nemčije bi morala vsled tega stremeti za tem, da obdrži podonavske dežele slej kakor prej kot naselniško ozemlje nemškega naroda, da napravi za podlago nemško-evropske politike njegovo nedeljivost, za politično skupno življenje Nemcev v Nemčiji z onimi v Avstro-Ogrski pa da najde nove državnopravne oblike, morebiti federativne vrste. Ker gre za eksistenčno vprašanje celega velikega naroda, ki je težko stiskan (revež!), mora biti nagon samoohranitve naravno večji, kot morda mučen ozir na dinastične koristi vladarske hiše Habsburg-Lothringen. Nemški narod v Avstriji je kot noben drug narod (če bi bilo le res!) stoletja in stoletja bil zvest Habsburžanom. Vkljub temu so se dajale vse koncesije drugim narodom iz posestva namškega naroda (seveda!). Razen tega gre ljudsko pravo čez knežje interese. Če bi hiša Habsburg-Lothringen ne hotela priznati svojih dolžnosti napram nemškemu narodu, moral bi naravni razvoj gnati v propast državo, ki je zlepljena z nemško krvjo. Hasse se bavi tudi, kako bi se dala izvesti politična zveza med Nemčijo in Avstrijo, ali bi bila potrebna vojna ali naj bi se poslužili rajhovi mirnega pota. Hasse je za mirno pot, seveda le v slučaju, če dovoli habsburška hiša nemštvo koncesije. Zunanje provzročanje za nove sklenitve bi bilo mogoče pri prvi ugodni konjunkturi svetovne politike; tako povzročanje je mogoče najti tudi v notranjih krizah Avstro-Ogrske. Vsenemške težnje, ki jih goje Nemci v Nemčiji in v Avstriji, se tu torej dovolj očitno kažejo, le to bo križ, da se jim te težnje ne bodo tako lepo in tako v polni meri izvršile, kot mislijo. Nemci žele konec Avstrije kot take, pri tem pa kriče, kaki patrijoti so bili vedno.

— **V tobačni tovarni vre.** Nastala je velika nevolja in sicer zaradi pristanskega postopanja ravateljstva. Stvar je ta-le: Pred kratkim je bil izdan strog ukaz zaradi pijančevanja. Ukaz je dober in umesten in gre ravateljstvu le priznanje, da energično zatira pijanstvo. Ali pri izvrševanju tega ukaza bi se moralo postopati pravično in nepristransko. Tako pa se ne postopa, nego dela se razloček med Slovenci in med Nemci. In to je po vsi pravici delavstvo razburilo. Zgodilo se je v zadnjem času, da sta bila dva slovenska delavca, Kos in Šurca zaradi pijanosti takoj odslovljena. Oba sta bila po trikrat kaznovana zaradi pijanosti. Šurci so dali nekaj

podpisati — mož še danes ne ve, kaj — in so ga potem spodili iz tovarne, kjer je delal mnogo let. Tudi Kosa so kar izplačali in spodili. Nihče bi ne ugovarjal, če bi se enako strogo, kakor s slovenskimi delavci, postopalo tudi z nemškimi. Ali pravica se v tobačni tovarni meri z dvojno mero. Evo dokaza. Nemec Kitaibl je bil zaradi pijanosti že ostreje kaznovan, kakor Kos in Šurca. Dobil je že zadnjo in najvišjo kazen, kateri bi moral v slučaju pijanosti slediti kazni dostal in je bil prvi obrok na delo. Da je prišel na delo, je dokaz tega, da se je zgledil pri klicanju imen navzočih delavcev. Prišel je pa na delo pijan. Ko bi se v tobačni tovarni pravično ravnilo, bi morala Kitaibla zadeti ista kazen, kakor Kosa in Šurca. Slovenskega delavca bi bili že davno pogнали, ko bi imel toliko na vesti, kakor ta Nemec. Tako je Kitaibl v pijanosti zagrabil nekega delavca za noge in ga poskusil s 5. nadstropja, kjer je sušilnica za viržinke, vreči na dvorišče. Mož bi se bil gotovo ubil, da se ni z rokama vjel za železo med oknom. V svoji popolni pijanosti je Kitaibl potem še pred ženskami počenjal nemarnosti, katerim sledi vedno odpust brez pardona. Vzlic temu se trudi vodstvo tobačne tovarne, da ohrani Kitaibla v službi. Pri disciplinarni preiskavi niso nemški gospodje nič hoteli slišati o dogodkih v sušilnici, jih niso zabeležili in jih niso vzeli v poštev, nego razpravljali zgolj o Kitaiblovi pijanosti. In tu so jo jezuitsko zavili, češ, Kitaibl se je sicer oglašil pri klicanju imen, da je prišel na delo, ali prišel je le povedat, da bo vso kazen, ki mu je bila že prej naložena, preстал naenkrat. Ergo — ni bil pijan v službi. Tako postopanje je krivično in mora razburiti ljudi. Nam niti v sanjah ne hodi na misel, da bi hoteli Kitaibla spraviti ob kruh. Izrečno želimo, naj ostane Kitaibl v službi tobačne tovarne, ali ker se je s pristranskim postopanjem v korist Kitaibla zgodila velika krivica Šurci in Kosu, je moralna dolžnost vodstva tobačne tovarne, da tudi ta dva delavca sprejme zopet v službo. Delavstvo čuti živo storjeno krivico in pristranost in je ogorčeno. Kako hoče vodstvo imeti mir v tovarni, če postopa krivično. Na sebi dobri in umestni ukaz zoper pijančevanje naj se v prihodnje sicer strogo ali pravično in nepristransko izvršuje — kajti le tako bo imel dobre uspehe.

— **Iz finančne službe.** Pristavom finančne prokurature v Trstu je imenovan koncipist dr. Juri Kaltenbrunner.

— **Slovensko gledališče.** Snoči se je pela na slovenskem odru z velikim uspehom prvič znamenita Karel Weisova narodna opera „Poljski žid“. Dejanje je vrtlo enostavno. Glavni efekt opere tvori sen župana Mathisa, ki je pred 15 leti umoril nekega poljskega žida in se polastil njegovega denarja; v sanjah se mu zdi, da stoji pred sodiščem, da je priznal svoje dejanje in da so ga sodniki obsodili na smrt. V resnici ga pa najdejo njegovi svojci zjutraj v postelji mrtvega, zadetega od kapi. Glasba slika dogodke na odru v prelestnih muzikalnih podobah, polnih briljantnih dramatičnih efektov. Skladatelj ume s spretno izbiro motivov in ritmov in z večšo spremembo instrumentacije sveže oživiti dejanje, s čimer doseže, da je glasba verna slika dogodkov, ki se vrše na odru. Glasba je večinoma veledramatičnega značaja, le mestoma so vpleteni motivi, polni lirčne mehke in miline, tako na primer duet med Anico in Kristijanom v prvem dejanju in četverospjev v drugem dejanju. Najbolj izrazita je glasba v prvem dejanju v prizoru, ko gozdar Schmitt pripoveduje o tajinstvenem umoru poljskega žida pred 15 leti. Kar pripoveduje gozdar, vse to je v blestečih slikah verno izraženo v glasbi. Piš mrzle zimske burje se sliši in iz daljave zvonkjanje kraguljčkov, ki prihaja vedno bliže in bliže. Zvonkjanje je utihnilo, pred hišo so se ustavile sani in v sobo je stopil tujec — poljski žid, proseč prenočišča. Zdi se, kakor bi se čulo, kako zavzevi zlato, ko neznanec odpaše svoj pas in ga položi, napolnjenega s cekini, na mizo. Nato se pa zopet sliši zvonkjanje kraguljčkov, tajinstven šelest pod snežno pezo ječočega gozda, melanholično žuborenje v ledene spone okovanega potoka, potem nakrat obupen, kosti in mozeg pretresujoč krik

človeka, borečega se s smrtjo in na to grobna tišina... Na višek umetnosti se je skladatelj popel v II. dejanju, ki slika županov sen. Tu je glasba vseskozi veledramatičnega značaja, veličastna in efektivna v koncepciji in izvedbi. Človeku se zdi, kakor da bi slišal spev Erinij in zlih duhov, ki kriče po osveti, bolestne vzdihne človeške duše, ki se zvija pod pezo slave vesti in išče rešitve. Spevi in zbori se odlikujejo po izredni dramatični efektivnosti, ki pride do veljave zlasti v tretji sliki. Opera je vzpričo svoje muzikalne lepote, ki je z magično silo očarala vse občinstvo, dosegla briljanten uspeh, to tembolj, ker je bila tudi dobro uprizorjena. Že dolgo se ni pela na našem odru nobena opera, ki bi nas bila tako v vsakem oziru zadovoljila, kakor „Poljski žid“. Režija je bila gladka, uprizoritev efektivna, pelo in igralo se je pa za naše razmere nenavadno dobro. Edino to nam ni ugajalo, da se je ples v prvem dejanju preveč karikiral, kar bi bilo morda umestno v kaki opereti, ne pa v veleresni operi, kakršna je „Poljski žid“. Naj se to pri reprizi uvažuje! — Prvo lovoriko si je pri večerajšnji predstavi brez dvoma zaslužil gosp. Oufrednik, ki je pel veliko in težko vlogo župana Mathisa. V tej vlogi se mu je ponudila prilika, da je pokazal ne samo vse svoje izredne pevske vrline, nego tudi svojo igralsko rutino. Da bo svojo nalogo v pevskem oziru častno rešil, o tem smo bili že vnaprej prepričani, nismo se pa nadejali, da bo enako dober v svoji vlogi tudi kot igravec. Najboljše je bil v III. sliki. Njegov žet na sebi simpatičen bariton je tu donel izredno sveže in čisto, zlasti v prizoru, ko prizna, da je morilec. Gca. Rindova je bila prav ljubka Anica. Pela je temperamentno in dokaj efektivno, zlasti se je odlikovala v dvospjevu v I. dejanju, kjer je njen zvonki, mehak glas prišel do popolne veljave. Enako dober je bil tudi g. Orželski v vlogi Kristijana, ki je pa taka, da se pevec ne more v nji odlikovati niti v pevskem, niti v igralskem oziru. Vobče so vse vloge razen Mathisove postranske, za dotične predstavljalce bolj ali manj nevaležne. Gosp. Betetto je kakor vedno, tudi večeraj pel prav dobro in izvrstno pogodil gozdarja Schmitta. Tudi ostali solisti gca. Kočevarjeva, gg. Zach, Patočka in Bukšek, so povsem dobro rešili svojo nalogo. Opera je bila uprizorjena na korist marljivemu kapelniku g. Benišku. Gledališče je bilo polno. Občinstvo je g. kapelnika pozdravljalo z viharim aplavzom in ni preje mirovalo, dokler se ni pokazal na pozornici. G. Benišku se je izročil svez šopek s trobojnimi trakovi in primer-nim darilom v gotovini.

— **Velikodušni dar.** Gospod Janez Nabernik, c. kr. sodni svetnik v p. v Ljubljani, je daroval „Podpornemu društvu za slovenske visokosole v Pragi“, vsoto 300 K. Naj bi ta blagi gospod našel mnogo posnemovalcev!

— **Dve Vaupotičevi sliki,** ki sta bili razstavljeni pri g. Schwentnerju ste prodani. Sliki „polakt“ je kupil ljubljanski župan gospod Ivan Hribar, drugo sliko, predstavljajočo Novo mesto v mraku, pa državni poslanec g. Plantan, ki je to sliko poklonil Novemu mestu, kjer diči sedaj tamošnje mestno dvorano. Čuli smo že dokaj laskavo kritiko o slikah, pripomnimo naj le še, da sta sliki mojstrsko dovršeni in pričata o izvanrednem talentu mladega umetnika. Gosp. Vavpotiču pa želimo kar največ uspeha!

— **Najzabavnejši plesni večer** bode gotovo „Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd.“, ki se vrši, kakor je že obče znano, v četrtek, dne 15. t. m., v vseh prostorih starega strelišča. Pričetek bode ob 8. uri. Toaletna promenada. Gorko kuhinjo z največjo izbiro kakor sploh restavracijo otvori gosp. Avgustin Zajec ob polu sedmih zvečer. Vabila so razposlane, kdor pa ne bi istega prejel, je vseeno dobrodošel. Vsa pojasnila kot vstopnice itd. daje združni načelnik gosp. Tosti na Starem trgu št. 19 restavracija „Miramar“. Vsem prijateljem prijetne in neprisiljene zabave kot zdrave pijače in okusnih jedi kliče mo na svidenje v četrtek na strelišču.

— **III. velika mednarodna maškarada,** ki jo letošnje leto priredi ljubljanska podružnica strokovne zveze tobačnih delav in delavcev avstrijskih, se vrši prihodnjo soboto, t. j. dne 17. svečana ob 8. uri zvečer v veliki dvorani in stranskih prostorih starega strelišča. Restavracija gostilne se je poverila dobro znanemu gostilničarju g. Josipu Plankarju z Dolenjske ceste. Nič ne siljen, priti maskiran. Razna humoristična pokrivala se bodo dobila na licu mesta za povprečno ceno po 20 v. Ker je dohodek veselice določen v dobrodelne namene, je žetati obile udeležbe.

— **Mesarska zabava v Ljubljani.** Občni zbor se je vršil v nedeljo 11. t. m. v mali dvorani „Mestnega doma“ po določenem dnevnem redu ob obilni udeležbi. Kot vladni

zastopnik je prisostoval gospod magistratni svetnik Sešek. Zadrugi na čelnik gospod Josip Kozak pozdravi navzoče, konstatuje sklepčnost in odpre zborovanje. Prebral in odobruje se je sprejel računski zaključek za leto 1905, iz katerega je razvidno, da je imela zadruga 4319 K 13 vin. dohodkov, 422 K 27 vin. stroškov in je znašalo zadrugo premoženje koncem leta 1905. 3896 K 86 vin. Pri nadomestni volitvi odbornikov sta bila zopet izvoljena gg. Andrej Marčan in Anton Anžič. Po načelnikovem odgovoru in pojasnili nekaterih, od zadrugi članov stavljenih vprašanj, zaključil načelnik zborovanje pripominjati, da on že deseto leto načeljuje in obljubi, da bo tudi poslej vestno zastopal in varoval koristi zadrugi članov. Nato izreče občni zbor gosp. načelniku po g. Klemencu zahvalo za njegovo vsekar požrvalno delovanje v prosep in razvoj zadruga.

— **Podražanje mleka.** Vsakdo, zlasti pa naše gospodinjice, se je gotovo dobro spominjajo protestnega shoda proti podražanju mleka v Ljubljani. Soglasno sprejeta resolucija pozivljala je mestni magistrat ljubljanski, naj ustanovi mestne mlekarne, da se s tem onemogoči poskušeno podražanje. In mestni magistrat ljubljanski se je odzval temu pozivu v polni meri. Požrtvalno je stal na strani našim gospodinjic in ustanovil mestne mlekarne na magistratu, na Vodnikovem trgu, na Karlovski cesti, na Zaloški cesti, v Udmatu in v Trnovskem predmestju, kjer se toči zanesljivo dobro mleko iz snažnih posod. Naj store tudi cenjene gospodinjice svojo dolžnost in kupujejo to mleko, kajti mlekarji v ljubljanski okolici snujejo se dalje načrte za podražanje mleka. To pa naše gospodinjice lahko same preprečijo s tem, da kupujejo le mleko, ki se toči po mestnih mlekarnah.

— **Župnik — abstinent.** Včeraj v jutro so se rudniške mlekarice zgrajale nad svojim dušnim pastirjem, kateri se je šel v jutro, ko so te mleko v Ljubljano peljale, peljal od klerikalnega župana ohceti domov. Ugibalo se je, če bo župnik tudi z maščkom — natrkan se po ohceti — maševal. Tercijalke pa kriče: "Vse je čez duhovno in 'Narod' laže", duhovni pa: "Vera peša!" He, he, peša, peša; ljudem se oči odpirajo in nočejo več župnikom — abstinentom polniti njihove mošnjice; tu peša tu! — Kdo se tu še čudi, da sta si rudniški učitelj in župnik navzkriž?

— **Boga je dala razzagati.** Preški Pomarančar, tudi Brenoelj imenovan, je velik prijatelj neke zelo pobožne gospe v Medvodah, tako da je več pri njej, nego doma v župnišču. Nedavno je pa ta gospa dobila od nekod staro sv. razpelo, ki se ji ni zdelo več za rabo. Da se prikupe Brentetu, je kupila nov križ in ga dala postaviti na svojem posestvu, staro sv. razpelo je pa po svojih hlapcih na dvorišču razzagala. Ljudje so se splošno zgražali nad tem dejanjem in če bi bil kak liberalce kaj enakega storil, poslal bi bil škof grom in strelo nanj. Klerikalcem je vse dovoljeno in naj še tako gazijo verski čut, je vse dobro. Kakor se govori zdaj po Medvodah, dotično gospo noč za nočjo preganjajo strahovi, katerih ne odpravi nobena blagoslovljena voda. Vera peša in bo še bolj!

— **Iz Mengša** se nam piše: Dobro tri ure hoda iz Ljubljane proti gorenjski strani stoji lep slovenski trg, v katerem se nahaja komaj pol tucat privadranih Nemcev, ostali pa so sami domačini in pristna slovenska kri. Takoj pri vstopu v ta trg te zdoje v oči napis, ki se nahaja nad vrati nekega posestnika in obrtnika ter celo naprednega občinskega svetovaleca, "Johann Vidali, Tischler". Če stopiš nekoliko korakov naprej, zablešči ti zopet na hiši gori imenovanemu podobnega moža "Franz Pečnik, Sattler". Ta dva moža govorita sicer nemški in to le toliko, da komaj po nemščini diši. Človek bi res ne vedel, kje se nahaja, ako bi ga iz te mučne zadrege ne rešil gosp. učitelj Peter Sirc, ki ima v sredi trga hišo in obenem gostilno z napisom "Markt Mannsburg". Gospodje učitelj, tišler in satler, ali se ne sramujete pačiti lepemu trgu Mengša slovenski obraz s samonemškimi napisi? Pokažite, kaj imate od Nemcev in koliko so vam dali zaslužka! Popravite vaše napise, predno vam ob kakem solnčnem zahodu zatonejo ali pa ob prihodnjem luninem mrku popolnoma ne mrknejo. — Več Mengšanov.

— **"Čitalnica" v Škofji Loki.** Piše se nam: Vrla naša "Narodna čitalnica" se je minulo nedeljo, dne 11. t. m., zopet izkazala. Priredila nam je koncert, ki je uspel nadvse sijajno. Že bogati in srečno izbrani spored je obetal nekaj izrednega, za naše skromne razmere nenavadnega, toda tolikega užitka in take zabave, kakršne smo bili deležni vsi obiskovalci nedeljskega koncerta, ni nihče pričakoval. Lično dekorirana dvorana, okrašena ob vhodu z našo narodno trobojnico, in druge

priprave za udobnost obiskovalcev, je bilo priča o marljivosti naših narodnih dam in gospodov, trudečih se za razvoj narodnega in socialnega življenja v našem mestu, ki je dozdaj kaj takega pogrešalo. A led je prebit in nadejati se je, da naše napredno meščanstvo pokaže vsaj dobro voljo in bode podpiralo stremljenja onih, ki hočejo razpršiti meglo naše narodne zaspianosti iz mrtvila. Žalibog pa, da je tako kmalu prišel čas, ko smo se morali ločiti. Toda v spominu nam bode še dolgo ostal prijeten vtisk onega razkošnega veselja, one srečne zadovoljnosti, ko smo na domačem odru gledali brhke naše domače pevke in pevce, proizvajajoče one krasne skladbe pod vodstvom našega Deva! Hočemo li hvaliti čudovito vztrajnost našega pevovodje Deva, ki je tako izborno izvežbal še pred kratkim časom deloma v petju povsem neizurjene pevce in pevke, ki pa danes lahko s ponosom nastopijo še na kak večji oder, kakor je naš? Hočemo li se diviti onim prekrasnim melodijam v mešanem zboru Foersterjeve "Domovine", Krekove "Vabilu", Adamičevem četertopsevu "Dekletce, podaj mi roko", dalje onim mičnim narodnim popevcicam "Veseli letni časi", "Barčica" in "Kosova ženitev", ki jih je uglasbil sam naš pevovodja Dev, Kückenovem ženskem dvosevu "Barcarola" in končno onemu veličanstvenemu zboru "Venca Vodnikovih in na njega zloženih pesmi", ki je na vse poslušalce napravil tako močeno vtisk? In ali nam je tudi še potreba hvaliti samopetje našega opernega basista g. Julija Betetta, ki nas je s svojim petjem konsterniral, ko je izvajal Čajkovskega arijo iz opere "Onjegin". Smetanovo arijo iz opere "Prodana nevesta" in Vilharjevega "Mornarja", in kateremu so naše narodne dame v znak hvaležnosti poklonile krasen šopek svežih cvetlic? Ali...? pa saj se je vse to v javnosti že zdavnaj pohvalilo in torej kako naj se še mi predzno izreči našo pohvalo? Dovolj je, da poudarjamo, da naša srca prekipujejo hvaležnosti toliko prirediteljem koncerta, kakor tudi vsem sodelovalcem in sodelovalkam, tako bodi tudi zahvaljena gospodična Caleari, ki je v velikem zboru Foersterjeve "Venca" na klavirju tako točno spremljala petje! Po končanem sporedu se je pričel animirani ples, pri katerem je sviral oddelek meščanske godbe iz Kranja. Vrti plesalci in dražestne plesalke v bajnočarnih toaletah so se sukali do jutraj, kar je ob sebi umljivo, ne plesalci pa so praznili čaše in si v prijateljskem razgovoru, ob živahnem smehu in petju kratili čas, a gotovo vsi enih misli, da se skoro zopet snidemo na enaki zabavi!

— **Iz Škofje Loke** se nam piše: Gospa Mici Češnovar v Ljubljani je darovala novoustanovljenemu telovadnemu društvu "Sokol" v Škofji Loki vsoto 16 K, pozdravljajoča ga s krepkim "Na zdar", za kar ji bodi tudi na tem mestu izrečena naša iskrena zahvala. Naj bi pač našla še kaj posnemovalcev med onimi, ki se radujejo ustanovitve tega novega društva v Škofji Loki, in naj se oni črni krokarji hudujejo in svoj žolč izlivajo v "Slovenec" nad loškim "Sokolom", kolikor jim drago in kolikor hočejo!

— **Ponarejeni desetirošni zlati krožijo** v trebanjski fari. Barve so rumeno-bele, so malo trdi in gladek rob imajo.

— **Pretep.** 11. t. m. je nastal v neki gostilni v Veliki Loki pretep, v katerem so se obdelavali fantje od St. Lovrenca in Trebnjega. Pri tem je bil 24letni Franc Pajk od Sv. Štefana tako osušan z noži, da bo težko okrevl.

— **Vlak je povezoval** med Planino in Rakekom 66letnega Ivana Lumbarja. Vlak ga je vlekel 60 metrov daleč.

— **Iz Postojne** se nam dodatno k že objavljenima noticama poroča, da pride na koncert slavnega salonskega orkestra tudi sloviti vodja roparske družbe, Dimež, ki je gorenjskim krajem po svojih roparskih činih gotovo še v groznem spominu. Salonskemu orkestru se je posrečilo pridobiti tega krutega tolovaja, da bo pri predpustnem koncertu dne 18. t. m. sodeloval in zbranemu občinstvu raz od slikal svoje krvoločne doživljaje.

— **Bralne in pevsko društvo "Tabac"** v Lokvi priredi v soboto, dne 17. svečana v lastnih prostorih veselico s plesom.

— **Prešernov večer slovenjebistriške čitalnice** v nedeljo 11. t. m. je uspel nad vse pričakovanje. Smelo lahko trdimo, da tako lepega koncerta Slov. Bistrica že dolgo ni videla. V lično dekorirani dvorani se je zbralo izbrano število oddelčne občinstva. V posebno častnem številu so prihiteli vrti Celjani, in tudi iz Maribora je posetilo koncert več oddelčnih gostov. Glavna točka programa je bilo predavanje profesorja dr. Verstovška iz Maribora. V duhovitem in krasno zasnovanem govoru je govornik na podlagi pesnikovih poezij dokazal, da je Prešeren izšel iz naroda

— njegov duh pa še le sedaj prodira v ljudstvo. Očrtal je v krepkih potezah Prešernovo dobo in nje pomen za razvoj Slovenstva. H koncu je gospod profesor ilustriral svoje predavanje s skiptičnimi slikami iz življenja in poezij pesnika-prvaka. Burno odobravanje je pričalo, da nam je dr. Verstovšek govoril iz srca in v sreca. Z bravuro in eleganco je proizvajala na klavirju gđ. Marica Stegnarjeva Sydney Smithovo romanco "Ruska pesem". Za tem smo se divili krasnim solospjevom drja. Gvidona Serneca, ki poje z izredno vervo, čuvstveno in unetniškim pletom; poseben užitek se nam je nudil, ko je s svojim sonornim glasom pel Vilharjevega "Mornarja". Gracijozno in z občutkom je spremljala na klavirju njegovo petje gđ. Agica Kunej. Nastopa izbrana kvarteta Celjanov (Ašič, dr. Schwab, dr. Sernece, prof. Jošt) občinstvo ni moglo prehaliti; bila je prava slast še za tako razvaje muzikalno uho poslušati rutinirane pevce. Moški zbori slovenjebistriškega pevskega društva so isto tako rešili svojo nalogo v največjo zadovoljnost. Milo in tožno ste se glasili "Pod oknom" in "Strunam", vehementno pa so zaorili simi akordi Foersterjeve "Povejte ve planine!" Salonski orkester, ki se po večini rekrutira iz učiteljske, je pod vodstvom gosp. Koropeca sviral s preciznostjo in bi bilo le železi, da se preustroji v stalen orkester, ki je nujna potreba naših salonskih prirediteljev. Vrlo dobro animiran ples je zaključil prelepo slavo, s kojim smo proslavili velikana s Parnasa.

— **Pazite na otroke!** V Temnici pri Kostanjevici na Krasu se je vnel voz sena. V bližini je bila 4letna sosedova hčerka gostilničarjeva, ki je bila nakrat vsa v plamenu in se opekla na nogah, rokah in obrazu, da so jo napol mrtvo prenesli domov. Ko bi se matere nekoliko bolj brigale za svoje otroke!

— **Zagorje ob Savi.** Dne 11. svečana je bilo tu uprizorjenih dvoje prav lepih in primernih enodejank. Bile sta to "Brat Sokol" in "Eno uro doktor". Zanimanje za ta dramatični večer je bilo vsestransko, kajti posetili sta ta dan našo dolino in gostovali pri predstavi članice dež. gledališča gđ. Kočvarjeva in gđ. Kozinova. Prostrani salon g. Michelčiča je bil malone prenapolnjen. Najbolj se je odlikovala ter občinstvo naravnost očarala gđ. Kočvarjeva v vlogah Milke in Anke. Tudi gđ. Kozinova je jako zadovoljila občinstvo. Mnogo talenta je pokazal Anton Koruza v "Brat Sokolu". Kot začetnika ga je še posebno pohvaliti. Ugloobil se je v svojo ulogo docela in tudi v drugem igrokazu dobro pogodil značaj Skrijanca. Izmed ostalih je pohvaliti še posebno dr. Zajca. — Po predstavi se je razvila animirana zabava in ples. Zeleti je le, da nas z enakimi večeri gospodje prireditelji ter gospodični Kočvarjeva in Kozinova kmalu in večkrat razveseljijo.

— **"Savinski Sokol" v Mozirju** vabi vse prijatelje slovenskega sokolstva na svojo prvo maskarado, katero priredi v soboto, dne 17. t. m., ki bo, kakor smo izvahali izza kulisa, nad vse zabavna in sijajna. Vse kaže na to. Priprave se vrše velikanske; pa seveda tajno, a nekaj moramo že izdati. Pravijo, da bodo priromali znameniti egiptovski popotniki, menda kak egiptovski Jožef, ali kdo, in pa vedeževalke in prerokovalke iz grškega Olimpa nameravajo razodevati bodoče dni vsem onim, ki se bodo udeležili. To bi pa bilo! Marsikdo je radoveden na svojo bodočnost. Pridite in izvedeli boste. Ko bi bilo pa to že vse! Rimci, stari Grki, Perzijanci in bogsigavci kake starinski narodi bodo privrli s svojim zarjavim orožjem. Kdo ve, li ne bo branil Termopil hrabri Leonida s tristo (no, recimo 30) Spartanci. Pa ne samo prav po zgodovinsko, saj še Bogomila in Črtomir tudi nista popolnoma izginila z bognjo Živo. — Pa, prst na usta — smo že malo predalec — Vendar bi kdo izvedel tega zlobodreža, ki ne zna molčati, in kaj, ko bi mi za kazen v soboto pred nosom zaprli vrata. Toliko pa že še lahko rečem, da prva maskarada "Savin. Sokola" ne bo kaj vsakdanjega. Pridite sosesčani od vseh štirih vetrov, ne bo vam tega žal. To bo veselje do belega dne; saj je predpust. Da se vidimo! Na zdar! — Pavliha.

— **Slovene vinogradno posestvo v Halozah** je napredno. Opozarjamo na tozadevni inerat v današnji številki, da ne pride to lepo posestvo v tuje nam nasprotno roke. Nemški "purgerji" že imajo skoraj pol Haloz v rokah in za nas zna usodepolno postati, ako se bo nemška posest v Halozah tako rapidno širila, kot se širi zadnja leta.

— **Umor in samomor.** V Dunajskem Novem mestu je vrgla 20letna Roza Sabnik s Kranjskega svojega 2 meseca starega otroka v

vodo in sama skočila za njim. Trupli so čez par ur potegnili na suho.

— **Ondriček v Gorici.** Znani češki violinist Fran Ondriček priredi 20. t. m. v goriški gledališki dvorani koncert.

— **Nagla smrt.** V nedeljo je šel v Gorici Viktor Bizjak s svojo ženo Jožefo na sprehod in na to v neko gostilno. Ko je mož igral na kroglice, se je žena nenadoma zgrudila in umrla. Zadel jo je kap.

— **Pred celjskimi porotniki** se je začela včeraj obravnava proti 46letnemu Pavlu Kekiču zaradi ponarejanja avstrijskih bankovcev. Obtoženi je doma iz Jaske na Hrvaškem, a je ameriški državljan, ker je bil več let gostilničar v Clevelandu. Kot tak je baje načeloval družbi, ki je izdelovala avstrijske bankovce ter jih razpečevala po svojih agentih po Ameriki in tudi Evropi. Zaradi tega zločina je bilo že lani v Celju obsojenih sedem oseb. Zagovornik iz Amerike ni prišel, kakor se je poročalo, temuč zagovarja Kekiča celjski odvetnik dr. Karlovšek. Kekič taji, a pokopal ga bo najbrže neki Madjar Szucs, ki je prišel pričat iz Amerike. Ta namreč pripoveduje, da je prišel po naključju v njihovo tajno delavnico. V prvi razburjenosti s za hoteli zabosti, potem pa je moral priseči molččnost ter so ga sprejeli v svojo družbo, kjer pa mu ni ugajalo ter je vso stvar ovalil policiji. Zatrjuje se, da ima Kekič 100.000 dolarjev premoženja, dočim pravi sam, da premore le 15.000, ki si jih je pridobil z gostilno. Zagovarja se slovensko, dasi zna tudi nemško in angleško. Zanimanje za obravnavo je zelo veliko.

— **Umri je v Gradcu** višjesodni svetnik v pok. J. Castelliz, sin bivšega celjskega župana. Služboval je v Celju, Laškem in Mariboru.

— **Preprečen pobeg.** Od dne 21. do 24. m. m. je bilo posestniku Lovrenciju Severju s Savelj št. 24 iz zaklenjenega predala ukradenih 290 K in štirje zlati prstani, vredni 34 K. Orožniški postajevođa g. Schleimer je izsledil, da je tatvica Jožefa Drešarjeva s Savelj št. 25, katere je dala prstane svojem ljubimcu Antonu Jermanu tudi s Savelj. Ko je včeraj Drešarjeva pripeljala v Ljubljano mleko, je med potjo izvedela, da je orožništvu že znano o njenem zločinu, je na Dunajski cesti popustila voziček in se nekam skrla. O tem je bila obveščena tudi mestna policija in začela je sporazumno z orožništvom zasledovati tatvico. Popoldne pa jo je zasail na južnem kolodvoru nadstrašnik Kržan, ko se je hotela z gorenjskim vlakom nekam odpeljati in jo aretoval. Pri Drešarjevi se je dobilo le še 56 kron 12 vin. denarja. Rekla je, da se je hotela odpeljati k svojim sorodnikom na Westfalsko. Oddali so jo sodišču.

— **Tatvini.** Trgovcu g. Antonu Zorcu je dne 12. t. m. dosedaj še neznan tat ukradel izpred prodajalnice na Dunajski cesti zeleno barvano dvokolnico, vredno 30 K. — Gospe Mariji Schusterjevi je bil dne 11. t. m. z vrta ukraden puran in kokoš, v skupni vrednosti 12 K. Tat je neznan.

— **Trpinčenje živali.** Včeraj popoldne je neki voznik tako preobložil voz s premogom, da ga konja na Karlovski cesti nista mogla spraviti naprej. Mesto da bi bil dobil pomoč, je pa začel ubogo žival tako pretepavati, da se je mimoidoče občinstvo silno zgražalo nad tako brezsrčnostjo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 16 Hrvatov, 40 Macedoncev in 75 Slovencev. 34 Hrvatov je šlo na Prusko, 8 jih je pa prišlo iz Bohinja.

— **Izpuhljene in najdene reči.** Neka dama je izgubila denarnico, v kateri je imela nekaj čez 13 K denarja. — Trgovca Niko Novakovič je našel boo in jo oddal na magistratu. — **Zamenjana** je bila dne 11. t. m. v hotelu "Union" temnosiva pelicina. Kdor jo je zamenjal, naj jo prinese nazaj, kjer dobi svojo.

— **Zatekila** se je nekam bela psica (Spitz). Kdor jo ujame, naj jo odda v tobačni tovarni.

— **Oddelček "Ljubljanske društvene godbe"** koncertuje danes zvečer v kleti hotela "Union". Začetek ob 8. uri. Vstopnina za nečlane 40 vin.

— **"Šramci"-kvartet** koncertuje danes zvečer v restavraciji pri "Novem svetu". Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

— **Jugoslovanske vesti.** Jugoslovanska čitalnica v Belgradu. Pretekli teden so se zbrali v Belgradu ustanovitelji jugoslovanske čitalnice in jugoslovanskega kluba in sestavili društvena pravila. Med ustanovitelji je več vseučiliških profesorjev in župan belgradski Kosta Glavinč. Narodna banka je darovala fondu za ustanovitev jugoslovanske čitalnice 300 dinarov.

— **Zasposmenik carju-osvoboditelju** je dovolilo bolgarsko sobranje na predlog finančnega ministrstva 100.000 levov. Dotična vsota se izplača odboru za postavljenje spo-

menika carju-osvoboditelju Aleksandru II. Spomenik se namerava postaviti v Plevni, kjer se zgradi tudi poseben mavzolej.

— **Prebivalstvo Sofije.** V Sofiji so pravkar končali ljudsko štetje. V mestu je opravljalo posle ljudskega štetja, kakor posnemamo iz lista "Le Courier de Sophia" 460 uradnikov. Te dni so se zaključili akti, tičeči se ljudskega štetja; iz njih je razvidno, da šteje sedaj glavno mesto, Bolgarske Sofija, 83.000 prebivalcev. Sofija se torej, kakor se kaže, močno razvija in je postala po številnosti svojega prebivalstva prvo mesto na slovenskem jugu.

— **Prepovedan prehod akad. društva "Mladost" iz Zemuna v Belgrad.** Kakor smo že včeraj poročali, je hrvatska vlada akad. društvu "Mladost" prepovedala prehod iz Zemuna v Belgrad, kjer je bil v ponedeljek napovedan skupen koncert "Mladosti" in "Obilic". Kakor je bilo preje določeno, bi morali prispeti Hrvatje z vlakom v Belgrad v ponedeljek popoldne. Na belgradskem kolodvoru je čakalo na Hrvate okoli 4000 ljudi in veliko število srbskih akademikov. Ko gostov ni bilo, je vsa ta množica odšla v sprevedu proti vseučilišču, navdušeno pevajoč srbske, hrvatske, bolgarske in slovenske pesmi in kličoč: Živeli srbski bratje Hrvatje, Bolgari in Slovenci! Doli s sovražniki slovanstva! Pred kraljevim dvorom se je množica ustavila in priredila kralju presrečno ovacijo. Popoldne je odpotovala iz Belgrada v Zemun nad sto srbskih akademikov na čelu jim "Obilic". Hrvati so Srbe presrečno sprejeli. Zvečer je bil v hotelu "Central-komerc", na katerem je bilo hrv. akad. društvo "Mladost", zemunsko pevsko društvo "Osijek" in srbsko akad. pevsko društvo "Obilic". Na komerzu se je slavila sloga med Srbi in Hrvati in srbsko-hrvatsko edinstvo. Na komerzu zbrani akademiki so poslali brzojavne pozdrave akad. mladini v Zagrebu, Belgradu, Ljubljani, Sofiji in Pešti. Srbi so se vrnili spremljani po Hrvatih, v Belgrad ob enajstih ponoči.

— **Slovenci v Ameriki.** Utonil je pri znani nezgodi na parniku "Valencia" Fran Novak, ki je bil gotovo Slovenec. — Smrt v rudniku. V Claridgu je v rudniku padla na Ivana Martinskina, doma iz Lučne na Gorenjskem, 15 tonov težka skala ter ga zmečkala. — Umrl je v Indianapolisu Franc Rozenštajn, doma iz Rečice v Savinjski dolini. — Drugi slovenski dnevniki v Ameriki. Slaboznani Kerže začne v Clevelandu izdajati klerikalni slovenski dnevnik "Zvonček".

* **Najnovejše novice.** Večkratni morilec. V Kapstadt se je ustrelil neki Basson v trenotku, ko so ga hoteli prijeti. Dognalo se je, da je izvršil neštevilno umorov. Svojim žrtvam je namreč posojeval denar proti zavarovalnim policam. Ko je imel polico v roki, je zavarovane umoril ter vzdignil zavarovalnino.

— Po smrti degradiran. V Budapešti se je ustrelil poročnik Aleks. Erhardt. Po njegovi smrti pa je vojaška oblast razglasila, da se je ustrelil prostak Erhardt, ker je poročnik degradiran dan po smrti zaradi dolgov.

— Grof Zeppelin je začel že tretjič graditi zrakoplov na krmilo.

— Visoka starost. Župnik Dzierzon, sloveči čebelorejec, je praznoval te dni svoj 95. rojstni dan.

— Sovražnik ženskih poljubov. V Tešnu je ponoči na kolodvorskem peronu 18letna natakaria Marta Knebel iz Draždar iz same razposajenosti poljubila nekega tujega gospoda. Gospoda je to tako razkačilo, da jo je dal po policiji aretovati ter jo tožil pri sodišču, ki je res "roparko" obsodilo v 14dnevni zapor s štirimi posti.

* **Dolgovci Nemčije.** Vse nemške državnice so dolžne skupno 15.000 milijonov mark.

* **Zrakoplov za 800.000 kron.** Brata Wright v Daytonu (Amerika) sta po sedemletnih poskusih konstruirala zrakoplov, ki preleti v uri 75 kilometrov ter ga je mogoče poljubno obrniti in mu naravnati smer poleta. Nekateri vojaške oblasti bi bile radi zrakoplov kupile, a je bil predrag. Sedaj se je v Parizu osnovala delniška družba ter kupila zrakoplov za 800 tisoč kron.

* **Dreyfus — žaljenje.** Pariški živinski trgovec Levy je tožil svojega tovariša, ker mu je v prepiru rekel "Dreyfus". Sodni predsednik Magnaud je toženega obsodil ter svojo obsodbo tolmačil s tem, da je ime Dreyfus doslej, dokler se ne izvede revizija njegove pravde, sramotilno, ker pomeni toliko, kot izdajalec domovine.

* **Zdivjani psi.** Pred nekaterimi leti so poslali iz Škotske v Patagonijo par sto ovčarskih psov, da pomagajo pastirjem pasti velike črede. Psi so izpolnjevali popolnoma svojo nalogo, toda potomstvo se je izpre-

vrlo. Pastirji so namreč pustili v puščavi več mladih piščkov, ker jih niso potrebovali, pokončati pa jih tudi niso hoteli. In ti psi so popolnoma podivjali, da so sedaj strah predam in pastirjem. Marsikateri pastirja so že raztrgali. Podivjani psi so hujši kot volkovi ter tudi volkove nadkriljujejo po zvižnosti in predrznosti.

*** Složni poročniki.** Sodnik je srečal slugo na stopnicah ter ga vprašal: „Ali so poročniki edini?“ — „Da, gospod, soglasno so se izrekli za pizenjsko pivo ter grem ravnokar, da jim ga donesem.“

*** Električni čevlji.** Električni križi kot zdravilo so tudi pri nas znana sleparija. V Ameriki je še več lahkovernih pravih in domišljavih bolnikov. V New Yorku je vsenčistični profesor Mat. Hilgert razglasil po časopisih, da je iznašel električne čevlje, ki ozdravijo vsakršno bolezen na nogah. Da pa ne izgubijo svoje zdravilne moči, ne sme jih nihče pregledati ali razparati, češ, da bi se pokvaril električni stroj v čevljih. In našlo se je dovolj bedakov, ki so profesorju za čudodelne čevlje plačali par tisoč dolarjev. Sedaj pa je Hilgert s svojimi čevlji povabljen pred sodišče, ki pa ne bo imelo toliko respektu pred čudodelno skrivnostjo, da ne bi pogledalo tudi v „drobovje“.

*** Poskus o lepoti.** Kdor se hoče prepričati, če odgovarja njegov obraz vsem pravilom lepote, naj vzame centimetrsko merilo, papir in svinčnik in naj si zapisuje različne zmeritve. Glavni pogoj lepega normalno oblikovanega obraza obstoji v tem, da je vsak posamezen njegov del v gotovem razmerju z vsemi drugimi deli obličja. Širokost obraza mora biti tako velika kot petkrat dolgost oči. Prostor med očmi mora biti ravno tako velik, da gre ravno eno oko vmes. Za lepoto obraza je odločilno tudi razmerje med očmi in usti. Dolgost oči mora biti ravno dvakratjinska dolgost ust (potemtakem morajo biti usta široka toliko, kot trikratna dolgost očesa, kar bi pa menda ne bilo posebno lepo, ko se vendar v dosegu lepote usta večkrat z nasilnostjo slečejo vkup!). Dolgost nosa se mora soglašati z višino čela. Nos mora biti pravilen in fine oblike.

*** Slep duhovnik.** Na vseučilišču v Königsbergu je poslušal bogoslovne nauke od rojstva slepi sin nekega častnika, J. Senger. Pri predavanju mu je služil pisalni stroj za slepce. Vse izpite je položil z odličnim uspehom ter so ga pozvali za duhovnika na veliko königsbersko bolnišnico.

*** Angleški časnikarji v Avstriji.** Avstrijsko železniško ministrstvo je povabilo angleške novinarje na obisk v avstrijske planinske dežele, da se prepričajo na lastne oči ter podajo v svojih razširjenih časopisih angleškemu občinstvu svoje vtiske o lepoti alpskih pokrajin pozimi. Pozivu se je odzvalo 20 novinarjev z 8 gospemi. Najprej so obiskali Inomost, odkoder so jih planinski veščaki spremljali na razne izlete. Mesto je privedilo angleškim gostom slovesno pojedino. Iz Inomosta so se Angleži odpravljali na Dunaj.

*** Štrajh zaradi poljubov.** Gospodinja Anallja Stone, mlada ameriška primadona, je začela štrajkati ter sploh hoče zapustiti gledališče za vedno. Ravnatelj je namreč zapovedal, da se pri igranju ne smejo igralci in igralki poljubljati le navidezno, temuč resnično. In primadonin soigralec je izrazil to priliko ter jo v devetih tednih na odru poljubil 10.800krat. Gospica Stone pravi, da ima vsled tolikih poljubov ranjena usta ter jih noče nikomur več nastavljati v poljubovanje — dokler se ne zacelijo.

*** Moč tisha.** Sloveči ameriški govornik Wendel Phillips si je znal na poseben način pridobiti pazljivost poslušalcev. Pri neki taki priliki so ga njegovi nasprotniki neprestano motili, a Phillips se je popolnoma nagnil k mizi, pri kateri so sedeli časnikarji ter tiho nadaljeval svoj govor. „Glasneje! Glasneje!“ so začeli vpiti nekateri poslušalci. Phillips se je zavrnil ter izgovoril z grogovitim glasom: „Gospoda, le zabavajte se nemoteno nadalje. Tem peresom (kažoč na časnikarje) govorim, da me sliši štirideset milijonov oseb.“

*** Triumi mehanike.** Neki Berolincec, ki je prišel iz Amerike, je pripovedoval svojemu znanecu trgovcu: „Napredek mehanike v Ameriki je res čudovit. V New Yorku sem videl, kako so na eni strani gnali v klavirno čedo goveje živine, na drugi strani pa so prihajale iz klavnice ne samo klobase in pečenke, temuč tudi izgotovljeni čevlji, klobuki, sukno itd.“ Trgovcu: „To še ni nič. Doma imamo tovarno, v katero se z ene strani mečejo stare kosti, čevlji, stari klobuki itd., a na drugi strani pride iz tovarne čez eno uro živa živina.“

*** Koliko se pokadi v Ameriki.** Za Belgijo ima Amerika najstrašnejše kadilce. V Zedinjenih državah se je pokadilo lani 440 milijonov funtov

tobaka, skoraj dvakrat več kot na Nemškem. Potemtakem pride na vsako osebo 540 funtov tobaka, dočim pride v Belgiji celo 626 funta na osebo. Iz Zedinjenih držav izvozijo na leto 350 milijonov funtov tobaka, uvozijo ga pa 35 milijonov funtov, in sicer iz Kube 22 milijonov, iz Sumatre 6 milijonov in iz Turčije 2 milijona funtov.

*** Svačevska tragedija.** V neki vasi blizu Rima je spremil velik sprevid svatov k poroki premožnega mladeniča Sosano, ki bi se naj poročil z Antonijo Sanno. Pred altar pa se prične k ženini nevestina sestra ter mu zasedi nož v srce z besedami: „Moj bi moral biti, ker je oče mojemu otroku, a naju je sramotno zapustil!“ Ker pa je tudi prava nevesta bila noseča, prosila je duhovnika, da jo je poročil z umirajočim. Takoj po poroki je ženin še pred altarjem umrl.

*** Srečen pesnik.** Na Dunaju je umrl bivši tovarnar v Brnu Izidor Kuhn ter je zapustil svojemu prijatelju, revnemu pesniku Langmannu 50.000 K in vso opremo.

*** Molitev in roparski umor.** Že o morilkah Klein je znano, da se je po grozovitem zločinu zatekla „v okrilje svete katoliške cerkve“, ter mnogo molila, seveda z namenom, da bi ji bila kazen čim milejša. Tudi pri senačnem roparskem umoru v Raxengrabnu se je molilo. In sicer je priznala mlada Mici Zeller, da se je zatekla k gozdnemu znamenju ter med tem, ko je njena sestra davila in rezala svojo žrtev, goreče molila, da bi se — ne zvedelo za zločin ter bi morilka ostala nekaznovana. Ker pa je tudi ta pobožni Marijin otrok razpraskan na rokah in licu, je jasno, da se je tudi Mici udeležila umora ter šla molit šele potem, ko sta sestro že zagrebeli v sneg svojo žrtev. Ker je gotovo tudi umorjena Maier med davljenjem klicala Boga in Marijo na pomoč, so bili nebeščani v zadregi ter so rajši ušliši prošnje prve. Mici Zeller pa je dokaz, da molitev ne obvaruje pred hudodelstvi, temuč jih še prej pospešuje, ker se pobožne duše zanašajo na božjo pomoč.

*** Bič odpravljen.** V Moskvi je policija voznikom prepovedala bič ter se konji ne smejo pretepiti. Vsled tega je videti lepe in zdrave konje. Ni pa prepovedan spleten bič (nagajka) kozakom, da ž njim bijejo — ljudi.

*** Piva se je zvarilo od l. 1904.** do 1905. v Avstriji 80.180.590 hl, in sicer za 718.584 hl manj kot l. 1903. Vsled tega je izgubila država 2.636.927 kron užitninskega davka. Davek je znašal samo 74 milijonov K.

*** Neumljivo.** Mlad poročnik: Kako je vendar mogoče, da cesar, ki je naš vrhovni zapovednik, sprejme civilno listo.

*** Zdrav kraj.** V Flaminu v Istri že cele tri mesece ni nihče umrl, dasi šteje župnija 2000 duš. Podnebje je tako blago, da še ni bilo snega in toplomer redkokdaj kaže pod ničlo.

*** Dohodki berolinskih zdravnikov.** Povprečni letni dohodek berolinskega zdravnika znaša 9000 mark, toda v Berlinu je 1322 zdravnikov, ki zaslužijo na leto manj kot 5000 mark. V višjih krogih zdravniškega poklica zaslužijo 48 zdravnikov letno 50.000 mark in več; 15 jih je ki zaslužijo po 60.000, 13 po 70.000, 3 po 80.000, 6 po 90.000, 4 po 120.000, 5 po 180.000, 1 po 260.000 in 1 do 330.000 mark.

*** O parfumu.** Največja tovarna za izdelovanje parfumerij je v Grassu na Francoskem. V tej tovarni porabi na leto 5 milijonov kg cvetja, in sicer 450.000 kg vijolic, 2 milijona kg vrtnic in 2 in pol milijona kg pomarančnega cvetja.

*** Duhoven je hotel zastopiti moža svoje ljubice.** V Gainesville, Ga., (Amerika), so zaprli duhovna I. W. Austina iz Beltone pri Gainesville, ker je skušal zastopiti in umoriti Roberta Quilliana z zastupljenim jabolkom v Poplar Springs, da bi zamogel neovirano občeati z njegovo soprogo. Quillianova žena je neznano kam izginila.

*** Dobra partija.** Najbogatejša angleška deklica Mary Hamilton se je te dni zaročila z markizom Grahamom. Zaročenka ima letnih dohodkov 36 milijonov kron, njena last je tudi krasni otok Arran, od koder ima tudi pridevek „arranska kraljica“.

Književnost.

— **Testament.** Narodna igra s petjem v štirih dejanjih. Po romanu Janka Kersnika spisal Janko Rozman. Pevske točke priredil Emil Adamič. V Ljubljani. Založil L. Schwentner. Ta igra se je koncem lanske sezone uprizorila na ljubljanskem odru in je dosegla jako lep uspeh. Pisatelj ima očitno dramatičen talent. Predelal je Kersnikov roman prav spretno, držeč se starodavnega a vedno edinoizveličevalnega pravila, da je dejanje v dramatici prva in najpomembnejša stvar. Pri omenjeni

predstavi je pisatelj tudi spoznal, kje je treba njegovemu delu še pile in lotil se je tega posla z resno voljo. Še vsak pisatelj je spoznal, kadar je prišla njegova igra na oder, da jo je treba tod in tam popraviti. Sardou ima navado, da popravlja svoje igre pri skušnjah tako temeljito, da včasih niti ogródje prvega osnutka ne ostane. Gosp. Rozman je svoje delo vestno revidiral in zdaj je njegov „Testament“ v kolikor se da soditi po knjigi, jako odlično delo, polno življenja in zanimivih prizorov. Ker se zadnja leta na naših diletantskih odrih s posebno ljubeznijo goji slovenska izvorna drama — kar se ne da prehaliti — smo prepričani, da je tem odrom močno ustrezno s tem, da je zdaj „Testament“ izšel v posebni knjigi. Prijatelje slovenske drame pa bi gotovo veselilo, če bi se „Testament“ tudi na ljubljanskem odru novič vpriporil.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Otrok ponesrečil. Zaradi pregreška zoper varnost življenja sta se morala pred sodiščem zagovarjati Janez Kunavar, kovač na Ježici, in njegova žena Frančiška, ker sta pustila svojega triletnega sinčka Jančka brez varstva, vsled česar je bil otrok povožen in je še tisti dan umrl. Obsojena sta bila vsak na 5 dni strogega zapora.

Gospodarju ni maral sitnosti delati. Jožef Stiglic, preje delovodja na žagi Antona Kobija na Borovnici, je bil od finančnega nadkomisarja na Vrhniki kot priča pod prisega zaslišan, je-li mu je znano, da daje njegov gospodar Jožefu Žurino, katerega ta nezadanelega drugim delavcem prodaja. Stiglic je pri dveh zaslišanjih odločno tajil, da mu o tem ni nič posebnega znano. Bil je obsojen zaradi krivega pričevanja na 1 mesec težke ječe.

V Ameriko jo je hotel popihati. Mestna policija je na južnem kolodvoru prišla Janeza Sodjo, posestnika sina iz črnomaljskega okraja, ki je mislil odpotovati pred naborno stavo v Ameriko. Sodja je bil obsojen na 14 dni strogega zapora, poleg tega bo pa še plačal 10 K denarne globe.

Tatinska bratranca. France Germovšek I. in tega bratranec France Germovšek II. sta na Ranzingerjevem skladišču izmaknila zavitek črnega blaga, kakršno se rabi za predpasnike, v vrednosti 25 K 55 v. Mestna policija je našla to blago v Predovičevem hlevu v slami zakopano. Germovšek I. je bil obsojen na 6 tednov, Germovšek II. pa na 2 meseca težke ječe.

Ukleniti se ni pustil poklicanemu mestnemu stražniku Anton Šeme, delavec v Ljubljani, ker je bil aretovan zaradi razgrajanja in razbijanja v gostilni Ivane Bečevce na Poljanski cesti. Postavil se je stražniku po robu, ga opraskal na roki, mu zvil levo roko in ga butnil v prsi; tudi je stražnika psoval. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

V konkurz je zabredla Ana Tolazzi, bivša trgovka v Oberbah in v Boh. Bistrici. Primanjkljaj znaša 3383 K 27 v. Tolazzi navaja, da je več delavcev, katerim je na up dajala, odšlo, ne da bi bili kaj plačali, ter da je na ta način izgubila 3400 K. Obsojena je bila na 8 dni strogega zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 14. februarja. Zbornica je danes ob eni popoldne jela razpravljati o vladni rekrutni predlogi. Preje je odklonila nuni predlog Vsenemca Steina, v katerem se vlada pozivlja, naj parlamentu predloži takozvani „poverilni“ zakon. Pri tej priliki je prišlo do burnih prizorov med ministrskim predsežnikom baronom Gautschem in Vsenemci. Ko je imel Stein zaključni govor o svojem nujnem predlogu, so Vsenemci psovali Gautscha in ga imenovali lepova in verolomnega človeka. K rekrutnemu zakonu je prvi govoril načelnik mladočeskega kluba dr. Pacák, ki se je v svojem govoru bavil z razmerjem med Avstrijo in Ogrsko.

Dunaj 14. februarja. Italijanski klub je sklenil, da ne bo vložil, predno ne bo rešen zakon o novincih, nobenega nujnega predloga več, češ, da neče zavirati volilne reforme.

Dunaj 14. februarja. Cesar je danes sprejel v dolgotrajni avdienci ogrskega ministrskega predsednika barona Fejervarya.

Dunaj 14. februarja. Bolezen nadvojvodinje Marije Terezije se je toliko preokrenila na bolje, da se zanaprej ne bodo več izdajali buletini.

Budimpešta 14. februarja. Soc'aldemokratska stranka priredi v nedeljo 20 političnih shodov, katerim se predložijo enako glaseče resolucije, da bo socialna demokracija mirno motrila dogodke, ne da bi stopila iz rezerve, in da slejkoprej vztraja pri svoji zahtevi po splošni in enaki volilni pravici.

Budimpešta 14. februarja. „Budapesti Hirlap“ javlja, da bo general Niryi imenovan za po veljavnika peštanskega distriktnega okrožja, meseca majnika pa postane podmaršal.

Reka 14. februarja. Za sprejem madžarskih delegatov, ki bi imeli priti semkaj 19. t. m. na konferenco s hrvatskimi in srbskimi delegati, se delajo tu velike priprave. Čuje se, da je vodja madžarske koalicije sporočil na Reko, da vzpričo razpustitve ogrskega drž. zbora najbrže madžarskim delegatom ne bo mogoče določenega dne priti na Reko.

Poslano v pojasnilo. *)

Z ozirom na napade od strani raznih spletkarjev na osebo blagajnika tukajšnjega gasilnega društva g. Ivana Vidica, in pa na konflikt pri zadnjih društvenih volitvah, naj pojasnim, ker je prišla vsa zadeva že precej v javnost, sledeče:

Dne 21. prosinca se je vršil zbor gasilnega društva, na katerem so bile na dnevnem redu volitve novega odbora.

G. Iv. Vidic kot blagajnik je odpoveal pred občinim zborom, da odstopi od društva ter ne prevzame več blagajniškega mesta, a vzlic tpmu sem razložil članom na občnem zboru, predno so se vršile volitve, zasluge, ki si jih je pridobil g. Iv. Vidic kot blagajnik za društvo, in sem predlagal, da naj ga člani, dasiravno je odstopil, zopet izvolijo blagajnikom.

Volilo se je tajno in prosto po listkih, nakar je bil g. Iv. Vidic zopet izvoljen blagajnikom.

Ker pa g. Vidic ni bil prisoten na občnem zboru, sem mu to naznanil drugi dan, da naj prevzame vzlic odpovedi zopet to mesto, katero je sicer prevzel, dasi nerad, in le na moje prigovarjanje in pa zaradi osebnega prijateljstva.

Vsled tega pa je bilo g. Vidicu očitano, da, čeprav se je odpovedal, vendar tajno prosil, da ga zopet izvolijo.

Na taka očitanja izjavljam, da so navadna laž, in so nečastna, ker me ni g. Iv. Vidic nikdar prosil za zopetno izvolitev niti njegov sin Janko Vidic.

V Ljubnem, 13. svečana 1906.

Josip Ambrožič,
načelnik.

594

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollogeva Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkocno prebavljanje. Originalna stekljica 2 K. Po poštnem po vzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar nar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, raznamovan z varnostno znamko in podpisom.

1 31-3

Ognja in vlna varna
blag-jnlce Healy Litvin
Dunaj XVII.3. 24

30.000 jlt. je v rabi od leta 1880. Izdelek prve vrste, ki je obnesel sijajno. Ceneje nego povsod drugod.

2561

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretno stročnice
Dobiva se poveod. 1079-23
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlgrasse 5.

LJUBLJANSKI
ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI (1906)
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vsako leto g K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrti leta 4 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele II K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase
taters okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušanih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rosijeva cesta št. 1
noleg novozgrajenega Fran Jožefovega
mihal mosta 49-6

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Vinko Šket v Ilirski Bistrici K 41— nabral sam pri bistriških in trnovskih rodoljubkinjah in rodoljubih, in K 620 nabral g. K. Hodnik. — Gospa Marija Celestina na Mediji K 4— katere je nabrala na ženitovanjski veselici družbi. — Gospod Vinko Šket, trgovec Ilir. Bistrica K 5— katere je daroval gospod Ivan Valenčič. — Ciganka na maskaradi „Ljubljana“ nabrala K 1124 — Skupaj K 6744. — Srčna hvala! Živeli!

Zahvala

Slovensko delavsko podporno društvo v Hraštinku izreka tem potom najtoplejšo zahvalo sl. predstojništvu užitniške družbe Trbovlje-Dol za velikodušen dar 200 kron.

Odbor.

Zahvala!

Načelnštvo „Obrotnice bolniške blagajne v Idriji“ izreka tem potom prirrediteljem — rokodelskim pomočnikom, velelečenjem darovalcem in darovalkam dobrot, pevcem kakor sploh vsem, ki so pripomogli, da se je veselica, prirejena v korist naše bolniške blagajne, v gmotnem kakor v vsakem oziru tako imenitno obnesla, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Josip Rupnik
t. č. načelnik

Zahvala.

Pevsko društvo „Ljubljana“ si šteje v častno dolžnost, izrekat vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do tako sijajnega uspeha XIV. velike društvene maskarade, najiskrenejšo zahvalo.

V prvi vrsti dolgujemo zahvalo slavnemu stalnemu omizju „Jednota“, ki je s svojo nad vse originalno skupino „Ofcet Oz-betovega Janeza“ toli pripomoglo do prekrasne izida maskarade. Sosebno se zahvaljujemo aranžeru mogočnega spreveda po mestu, gospodu Miško Weisu, nadalje gospodu Niko Ogriču, ki so blagovolili v svoji posebni naklonjenosti napram društvu brezplačno prevzeti toli trudapolen posel do svečanega izida velečastne skupine.

Nadalje izrekamo iskreno zahvalo vrlenu narodnjaku gospodu Franu Petriču, zastopniku puntigamskega piva v Ljubljani, ki je v svoji blagonaklonjenosti zopet to pot izkazal svoje iskrene simpatije do društva z brezplačno prepustitvijo popolne uprege ob sprevodu „Ozbetovega Janeza“.

Dovoljujemo si tudi izrekat posebno zahvalo vrlim gospicam Lekanovi, Vrenkovi in Možinovi, ki so prevzele v svoji ljubeznivosti toli trudapolen posel.

Končno se zahvaljujemo slavnemu občinstvu mesta Ljubljane kakor tudi njega okolice, ki je v tako mogočnem številu posetilo društveno maskarado in s tem izkazalo svoje simpatije do našega delovanja.

V Ljubljani, dne 12. svečana 1906.

Za odbor pev. društva „Ljubljana“
Ivo Dachs Rudolf Bukšek
t. č. predsednik t. č. tajnik

Zahvala.

Odbor akad. tehn. društva „Triglav“ si usoja izreči svojo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so povodom njegovemu slavnostnemu tridesetletnici pripomogli slavlju k tako krasnemu uspehu.

V prvi vrsti prav srčna hvala dičnim celjskim gospe in gospicam za prekrasen trak, nov dokaz naklonjenosti našega vrlga ženstva „Triglavu“, nadalje slavnemu damskemu odseku celjskemu z gospe ml. Fermeveč, dr. Hrašoveč, prof. Jošto, prof. Kosijev, dr. Kotnikovo, dr. Kukurčev, in dr. Stikerjevo in gospi Marti Hrašovec za prekrasen nagovor pri pozdravu in darovanju traku.

Istotako izrekamo najsrčnejšo zahvalo slavnim „Celjski posojilnici“ in „Citulnici“, ki ste nam blagohotno odstopili svoje prostore v „Narodnem domu“ ter požitrovalemu celjskemu pripravljalnemu odseku z načelnikom g. dr. Janko Srncecem in gospi prof. Jošto, dr. Kotnikom, dr. Kukurčev, dr. Stikerjem, dr. Schwabom, abs. iur. Gregorinom in iur. Kovčo, nadalje gospodu abs. iur. Juro Dedičku, gg. Pavlu in Maksu Dedičku in slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“ za veliki trud pri dekoracijah.

Prav srčna hvala nadalje g. Korunu in gg. učiteljem Domicijanu in Beuo Serajniku in g. Kvedru za njih prijazen sodelovanje pri koncertu, gosp. dr. Mayerju in gosp. dr. Muleju za njih izborni aranžma pri plesu.

Iskrena hvala nadalje slavnemu šentjurskemu tržkemu zastopu in njega vrlému županu g. ces. svet. dr. Gustav Ipavicu, nadalje g. učitelju Culeku za prijazen pozdrav, vrlému šentjurskemu mešanemu zboru za krasen koncert, gosp. Neudlu za izborno postrežbo in g. F. Praunseisu z vsemi gospi, ki so naredili iz „Triglavovega“, izleta novo lepo slavnost v naprednem St. Jurju.

S ponosom in hvaležnim čutom zre „Triglav“ na vrle sebi naklonjene rodoljube in rodoljubke, ki so mu pripomogli ob njegovem jubileju do tako lepih novih uspehov! Se enkrat: Iskrena hvala vsem!

Tehn. Viktor Plehan
t. č. predsednik
Phil. Josip Pirnat
t. č. tajnik

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 13. februarja 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	100.10	100.30
4 1/2% srebrna renta	99.95	100.15
4% avstr. krona renta	100.20	100.40
4% zлата	118.35	118.55
4% ogrska krona renta	95.95	96.15
4% zлата	118.35	118.55
4% posojilo dež. Kranjske	99.50	101.00
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100.65	101.65
4 1/2% posojilo mesta Zadar	100.00	100.00
4 1/2% bos.-herc. železniško	100.70	101.70
4% posojilo 1902	100.00	100.80
4% češka dež. banka k. o.	100.15	100.25
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	100.35	101.35
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	106.70	107.70
4 1/2% pr.	100.50	101.50
4 1/2% zast. pisma Innerst.	100.00	100.90
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	100.00	100.90
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99.50	100.50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn.	100.50	101.50
4 1/2% obl. češke ind. banke	99.90	100.00
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.00
4% prior. dolenskih žel.	316.60	318.60
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2%	100.75	101.75
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	197.00	199.00
Srečke	289.50	291.50
od 1. 1864	160.50	162.50
tziske	296.50	306.50
zem. kred. I. emisije	298.00	307.50
II.	263.00	271.00
ogr. hip. banke	100.00	109.00
srb. k. a. frs. 100	148.40	149.40
turške	25.35	27.35
Basilika	476.00	487.00
Kreditne	79.00	85.00
Inomoške	92.00	99.00
Krakovske	61.00	68.00
Ljubljanske	52.00	54.00
Avstr. red. križa	33.20	35.20
Ogr.	57.00	63.00
Rudolfove	72.00	78.00
Salcburške	532.00	542.50
Dunajske kom.	126.65	127.65
Deloce	669.10	670.10
južne železnice	1636.00	1646.00
Državne železnice	670.50	671.50
Avstr.-ogr. bančne deln.	791.50	792.50
Avstr. kreditne banke	246.00	247.25
Ogrske	658.00	660.00
Zivnostenske	533.75	534.75
Premogokop v Mostu (Brux)	2637.00	2648.00
Alpske montan	536.50	537.50
Praške žel. ind. dr.	277.00	279.00
Rima-Murányi	566.00	571.00
Trboveljske prem. družbe	159.00	160.00
Avstr. orožne tovr. družbe	11.34	11.38
Češke sladkorne družbe	19.10	19.12
C. kr. cekin	23.50	23.55
20 franki	23.96	24.04
20 marke	117.32	117.52
Sovereigns	96.50	96.75
Marke	251.50	252.25
Laški bankovci	4.84	5.00
Rubliji		
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 14. februarja 1906.

Termin.	Termin.	Termin.
Pšenica za april	za 100 kg K 16.74	
„ oktober	„ 100 „ 16.72	
Rž „ april	„ 100 „ 13.68	
Koruza „ maj	„ 100 „ 13.70	
Oves „ april	„ 100 „ 14.78	

5 vin. cenjeje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506.2. Srednji arčni tlak 736.0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13.	9. zv.	726.4	1.0	sl. jg.vzhod	oblačno
14.	7. zv.	727.1	0.9	sl. jg.vzhod	oblačno
„	2. pop	729.2	4.0	sl. jg.vzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: -0.8, normale: -0.4. — Padavina v mm 3.0.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob smrti moje iskreno ljubljene nepozabne soproge, odnosno naše matere, hčere, gospe

FANI JURCA

izrekamo vsem presrčno zahvalo. Prav toplo se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih vencev in vsem udeležnikom, ki so prišli od blizu in daleč ter spremili pokojnico k zadnjemu počitku. Osobito in presrčno se zahvaljujemo g. c. kr. okr. glavarju Štef. Lapajnetu in drugim g. uradnikom c. kr. okr. glavarstva, g. c. kr. sod. svetniku L. Žužku in drugim g. uradnikom c. kr. okr. sodnje, g. uradnikom c. kr. davčnega urada, pošte in železniške postaje v Postojni, g. uradnikom graščine hasberške, sl. zastopu poštne občine in trg. sl. zastopu občine Bukovje, člani „Narodni čitalnici“ ki se je udeležila pogreba korporativno z zastavo, čl. pevskemu društvu „Postojna“ za ganljivo in ubrano petje in čl. „Godbenumu društvu“ za godbo.

V Postojni, 10. svečana 1906.

591

Zalujoči ostali.

Tri vagone sena

prešanega, v balah à 50 kg, prodaja tudi v manjših množinah trdka

LAVRENČIČ & DOMICELJ

v Ljubljani. 599-1

Trgovskega pomočnika

in 566-2

vajenca

sprejme takoj večja trgovina na Dolenjskem. — Poudbe pod „A. B.“ na upravo „Slov. Naroda“.

Dobite kupca

ali

kapital

za vsakovrstne kupčije tukaj ali na deželi, hiše, graščine, gospodarstva, obremenitev, personalni kredit ali soudeležba hitro in diskretno brez provizije od 590

Prve avstrijske kupčijske in realitne borze

kulantno, predobro akreditirano podjetje na Dunaju VI/2, Marchettigasse 1. Telefon 5857. Zaradi dogovora zahtevajo brezplačni obisk našega zastopnika.

Zastopnik F. JUNG, sedaj v Ljubljani, hotel „pri Malicu“, soba št. 45.

Dr. H. vit. Porenta,
primari dobrodelnega zavoda v Trstu, pričuje da je s presenetljivim uspehom proti žlednim težavam in črevesnim boleznim uporablja

želodčno tinkturo

G. Piccolija
lekarnarja
Ljubljana, Dunajska cesta 1
1 steklenica velja 20 vin.
in se vnanja naročila točno izvršujejo. 143729 3

1026 21 1 4

Sloveče vinogradno posestvo

ki obsega 2 viničariji in hišo za gospodo ter 43 oral zemlje v enem kompleksu in sicer: 9 oral deloma že amikaniziranega vinograda z izvrstno južno lego, 2 oral njiv, 9 oral sadonov kov ter 23 oral hrastove, koštanjeve in bukove hoste (samo bukova je za cirk. 1000 sežnjev drv) se takoj pod jako ugodnimi pogoji za smešno nizko ceno prodaja. Posestvo je v Halozah, dve uri od Ljubljane ob lepi cesti.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

596-1

Velika eksportna trdka.

Ljubljana Dunajska cesta 12.

Franc Keber

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

514-3

priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov itd. po najnižjih cenah.

Št. 109. Srebrna cilind. remontoarska ura na kamnih tekoča gld. 3-75.
Št. 137. Srebrna remontoarska na sidro s tremi možnimi pokrovi gld. 5-90.
Št. 155. Srebrna cilind. remont. ženska ura z možnim kolešjem gld. 4-50.

Zahtevajte najvišji veliki cen k, ki ga pošiljam brezplačno.

1026 21 1 4

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“.

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Turgenjev: Otci in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

— Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani cenli priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in rekli. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

1026 21 1 4

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, dolnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

599-1

Inteligenten mladenič

sposoben za vsako pisarniško stroko išče primerne službe. Vstopi lahko takoj.

Poudbe pod „I. S.“, Ljubljana, poste restante. 574-1

Dijak

se sprejme na stanovanje in hrano pri boljši rodovini.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Učenec

za sedlarsko obrt se sprejme takoj na Blodu.

JOSIP ČERNE

sedlar in tapetnik.

NB: Učenec bo bodil v tukajšnjo obrtno nadaljevalno šolo.

580-1

1026 21 1 4

čisti samo

GLOBUS

čistilnim ekstraktom

Globus

Najboljše čistilo na svetu

1026 21 1 4

Stanovanja

se oddajo za majev termin ali pa tudi prej

in sicer eno s 3 sobami na ulico, 1 sobo na hodniku, kuhinjo in pritliklinami za nizko najemino. (Stanovanje se lahko tudi deli), dalje eno stanovanje z dvema sobama in pritliklinami ter eno stanovanje z eno sobo in kuhinjo v Florjanskih ulicah št. 24, I. nadstropje.

Št. 4851. 592-1

Ustanova za invalide.

Pri mestnem magistratu v Ljubljani ste izpraznjeni dve mesti ustanove za kranjske invalide po 63 K na leto. Pravico do te ustanove imajo bivši vojniki, ki so vsled vojaške službe nesposobni za delo, ubogi in lepega vedenja. Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene z dokazili o starosti, stanu, ubožstvu, lepem vedenju in o vojaškem službovanju ter vložene do 10. marca 1906 pri mestnem magistratu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 7. svečana 1906.

1026 21 1 4

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravateljstvo dr. železnice v Beljaku.

Invod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE jut. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. poned. osot. vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selzthal v Anseer, Solnograd, des. Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten, Ob 7. uri 5 m. jutraj. osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selzthal v Solnograd, Inomost, des. Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejence, Plzen, Marijine vore, Heb, Francove vore, Prago, Lipsko, des. Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carich, Zeneva, Paris, des. Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des. Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejence, Plzen, Marijine vore, Heb, Francove vore, Karlove vore, Prago, v Prago direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj des. Amstetten. — Ob 10. uri poned. osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m. jutraj. osobni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 6 m. pop. istotake. — Ob 7. uri 8 m. sveder v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO jut. kol. PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 23 m. jutraj. osobni vlak v Dunaj des. Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ist, Anseer, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m. jutraj. osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osobni vlak v Dunaj des. Amstetten, Lipsko, Prago (iz Pragi direktni voz I. in II. razreda), Francove vore, Karlove vore, Heb, Marijine vore, Plzen, Budejence, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Carich, Bregenc, Amstetten, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne osobni vlak v Dunaj, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovec, Malega Glodnitz, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. sveder osobni vlak v Dunaj, Ljubno, Beljak, Murau, Malega Glodnica, Celovec, Pontabla, des. Selzthal ob Inomostu in Solnogradu, des. Klein-Reifling iz Steyra Linc, Budejence, Plzen, Marijine vore, Heba, Francovih vore, Pragi, Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj. osobni vlak iz Novoga mesta v Kočevje, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. sveder istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE dr. kol. v KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. sveder. — Ob 10. uri 45 m. poned. samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIHOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. sveder Ob 9. uri 55 m. poned. samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 3 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

1026 21 1 4

Ženitna ponudba.

Katera inteligentna, mlajša dama z nekoliko premoženjem in veseljem do trgovine bi se hotela v svrhu možne seznaniti s spretnim trgovcem (kristjanom) z lepo trgovino v večem delnem glavnem mestu.

Dopisi pod „Schnell entschlossen“ na anononno ekspedico Klenreich v Gradcu.

Hiša

s šestimi sobami in lepim vrtom na ulico se poceni prodaja 569-2

na Glincih št. 58 pri Ljubljani.

V hiši šte. 5 v Šubičevih ulicah se odda v III. nadst. takoj ali pa za majnikov termin lepo 588-1

Stanovanje

s štirimi sobami. — Vpraša se pri F. Supančiču, Rimska cesta št. 20.

Kontorist

20 let star, slovensko-nemški korespondent, več pisalnega stroja, želi sprejeti mesto. Sprejme tudi vsako drugo primerno službo v Ljubljani ali zunaj nje, Nastop takoj ali pozneje.

Poudbe do 20. t. m. pod št. 571-2 „Samostojni delavec 100“, glavna pošta v Ljubljani.

571-2

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Krajskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

17-13

Za opekarne in stavnike

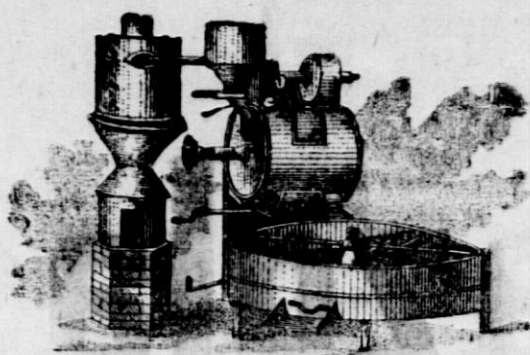
se prav ceno odda že rabljen material za fužinsko železnico, vsak del posebej. — 5000 metrov šir za tir, 50, 60, 65 in 70 mm visokih, 75 železnih obrač. vozičkov (Kipper) z obsegom 1/2 in 3/4 kub. metra, 35 etažnih plateau-vozičkov, 15 plemen, 24 obračalnih plošč, 4 lokomotive za 20, 30, 40 in 50 konjskih sil, različne sesalke, amokolnice in orodje.

Poudbe pod „Bainwenter 331“ na naslov Rafael & Wittek, Duna, I, Graben 28.

407-1

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznano, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinejše kakovosti in najbolj poceni.

Prodajam pa posamezne vrste kakor tudi najbolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušnjo.

Z odličnim spoštovanjem

KAREL PLANINŠEK
na Dunajski cesti.

(Postajališče elektr. cestne železnice.)

Objava.

Slavnemu p. n. občinstvu, osobito cenj. odjemalcem si usoja podpisano načelstvo najljubšeje naznaniti, da je v svoji zadnji seji dne 4. februarja letos, sklenilo z ozirom na splošno podraženje vseh kovinskih materialij in delavnih moči dvigniti cene vsem izdelkom iz železa za 10 %, vsem kovinskim izdelkom pa za 15 %.

Načelstvo zadruga kovinskih obrtov v Ljubljani.

NAZNANILO.

S tem si dovoljujem cenj. odjemalcem vljudno javiti, da se je z današnjim dnem v moji trgovini modnega in perila blaga ter konfekcije na najnovejši sistem uvedla

predtiskarija.

Direktna zveza z eno prvih avstrijskih tovarov za to stroko mi umogočuje, postreči cenj. odjemalcem vedno z najnovejšimi modeli ter izvedbami.

Zunanja naročila točno in ceno.

Za obila naročila se priporoča

A. Vivod-Mozetič

trgovina z modnim, perilnim in konfekcijskim blagom

Stari trg šte. 21.

595-1

!!Cenjene dame!!

Fini francoski
moderci

s pristno ribjo kostjo
se dobe pri trvdki 62-12

Senica & Zupan
Ljubljana,
Selenburgove ul. 3.

Sp. ejmejo se popra. ila galoš

Anton Ravnikar

črevlj. rski mojster
Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 4
blizu justične palače

Izdelovanje vsakovrstnih črevlj.
ljev za dame, gospode in otroke
od najfinejše pa do priproste
oblike. 313-4

Točna postrežba. Zmerne cene.
Prodajajo se tudi prave ruske
galoše.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod 364-29

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščete se oseb obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 4

THOS. H. WHITTICK & Co
Praga, Petrske náměstí 7-156 Trst Vias Campanile 13-156

Opr. št. 3221/5/34.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, odd. V. z dne 12., 16. in 30. januarja 1906 opr. št. 3321/5/14 15-32 se prodajo na javni dražbi na spodaj imenovanih krajih in spodaj navedene dneve, vsak dan od 9.—12. ure dopoldne ter od 2.—6. ure popoldne naslednji predmeti:

I. dne 19. do včetršega 24. februarja 1906 in dne 26. do včetršega 28. februarja 1906 v c. kr. notarski pisarni podpisanega (Ljubljana, Sodnijske ulice št. 9) juvelirsko blago vsake vrste, dragocenosti v zlatu, srebru in dragih kamenih, ure, verige, škatlice i. dr.

II. dne 1. in 2. marca 1906 v juvelirski prodajalnici v Ljubljani, Prešernove ulice št. 9, raznovrstne dragocenosti, Wertheimskaja blagajna in trgovinski inventar;

III. dne 3. marca 1906 v Ljubljani, Pod turnom (Tivoli) v hiši št. 5 hišna oprava.

Predmete se sme ogledati zgoraj navedene dneve in na gori imenovanih krajih vsakokrat pol ure pred začetkom dražbe.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1906.

C. kr. notar kot sodni poverjenik:

Dr. Karel Schmidinger l. r.

Če se opreme za neveste delajo doma ali če je nanovo treba napraviti rjuhe, preobleke za odeje, brisalke, namizno perilo ali če je treba švicarskih vezenin, se obrnite na specialno trgovino Antona Šarca v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 8, ki ima zalogo c. kr. priv. tvornice za platnino in bombaževino Norbert Langer & Söhne. Prepričali se bode, da je ta trgovina glede na izbiro in cene izredno ugoden nakupni vir prav prve vrste. V novourejeni šivalnici se naročila na popolne nevestinske opreme, dalje srajce in nočne srajce, neglizjeji, hlače, frizirski plašči itd. po najnovejših modelih po meri in najboljšem kroju izdelujejo z največjo skrbnostjo in zaračunavajo prav ceno. Posebno pozornost obračamo na moško perilo. — Domače delo in vendar cenejše nego tvorniško blago. 501-3

Kurite samo z

velenjskimi briketi.

Najboljše in najcenejše gorivo.

Salonski briketi (1000 kosov) okoli 500 kg. . K 13'—
Droblni briketi okoli 50 kg. „ 1'20

v Ljubljani dostavljeno na dom.

443-4

Prodaja jih samo

St. & C. Tauzher, trgovina z lesom v Ljubljani.

Premestitev trgovine.

Usojam se p. n. odjemalcem in p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da sem svojo zalogo originalnih

Pfaffovih šivalnih strojev

premestil
iz Sodnijskih ulic št. 4

na Mestni trg št. 9.

Tamkaj se dobivajo tudi vse sestavine in potrebščine in se poprave izvršujejo takoj, solidno in najcenejše.

Z odličnim spoštovanjem

558-2

F. TSCHINKEL

originalnih Pfaffovih šivalnih strojev
glavno zastopstvo za Kranjsko.

Knjižna novost!

A. Škerc:

Mučeniki.

Slive iz n. še protireformacije.

Cena: broš. z izv. rno risbo na naslovni strani 3 K, eleg. vez. 4 K 50 h, po pošti 2 h več

Ta najnovejša Aškerčeva pesniška knjiga obsega petdeset epskih pesnitev iz zgodovine slovenske proti reformaciji. Reakcija zoper protestantizem se je bila začela že za Trubarja. Ko pa je zasedel ljubljansko škofijo o stolico Tomaž Hren, so se začeli hudi časi za slovenske protestante. To reakcijo nam slika Aškerč v plastičnih epskih pesnitvah na podlagi zgodovine in v njenem duhu. Vsak izobražen Slovenec se mora zanimati za zgodovino svojega naroda, torej tudi za slovo protestantizma, ki so po dolgem upiranju podlegli kot pravi mučniki za svoje prepričanje, tako, da jim n. ora izkazovati svoje simpatije in spoštovanje vsak napredni Slovenec 61-17

Knjiga je izšla v založbi

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani.

P. n.

Podpisani vljudno naznanja, da se je preselil s svojo

odvetniško pisarno

iz Kolodvorskih ulic št. 26

v novozgrajeno hišo

na ogln Sodnijskih in Cigaletovih ulic

poleg c. kr. dež. sodišča.

Dr. M. Pirc

odvetnik.

503-3